A V U I

20 maig 1980

Aniversari dels fets del Palau

Jordi Pujol: «Un poble no pot morir dimitint»

«Un poble pot arribar a morir, però no pot morir dimitint. I, normalment, quan no dimiteix, no mor». Amb aquestes paraules Jordi Pujol centrava la significació de les accions de resistència de vint anys enrera en l'acte commemoratiu de l'aniversari dels fets del Palau de la Música.

L'actual president de la Generalitat recordà amb un to molt col·loquial i directe l'acció d'aquells anys. Va tenir un especial record per a l'impressor Pizon i referint-se en concret a la seva condemna explicà que li havien ofert **«quasi la llibertat a canvi d'un petit gest». «Vaig dir que no** —afirmà— **perquè hi ha moments que el que està en joc és un fet d'honor. Calia restar en la línia de fe, confiança i orgull en nosaltres mateixos».** I en aquest moment va tenir unes paraules d'homenatge a la seva esposa, present a l'acte. **«Quan s'és en una dinàmica, quan s'és en la brega com hi érem nosaltres, no costa tant, perquè estàvem «borratxos» en l'acció».** Per això li ho va consultar a la seva esposa, sabedor que a ella la condemna l'havia d'afectar profundament. **«Em va dir: si han arribat fins aquí, ara has d'arribar fins al final».**

Una altra vegada a la sala del judici

Pujol revelà que durant la seva recent visita al govern militar, després de prendre possessió com a president de la Generalitat, saludà el general Aranda i li comentà que feia vint anys que no havia estat en aquell indret i en unes circumstàncies ben diferents. El general li oferí de tornar a veure la sala on havia estat jutjat. **«L'han arreglada; abans semblava més vella»**, digué Pujol.

El president acabà manifestant que **«Catalunya ens ha donat més del que li hem donat nosaltres, perquè ens ha donat la il·lusió i la raó profunda de viure».** I demanà als seus militants que enforteixin el partit perquè **«ara som en unes altres circumstàncies; hem de governar. Però no governarem sense un partit fort».**

Polo: «Vaig tenir pressions»

El primer a fer revelacions de tipus històric fou Xavier Polo, que afirmà que havia tingut pressions per a aturar la campanya que ell i molts d'altres duien quan Pujol era a la presó. Josep Espar recordà amb tot de detalls els fets del Palau; recordà que era la primera vegada que havien pegat forces de l'ordre. **«Actuàvem amb la força del moment en què l'home no calcula, en el moment del refús de la pèrdua de la llibertat»**, moment que definí de **«veritable pànic»**, però que prosseguiren en l'acció **«perquè hi havia gent salvant l'honor de Catalunya».** Jaume Casajoana centrà el moment històric en què s'emmarcaven els fets, aludint a l'»operació Catalunya», mitjançant la qual, i arran de la campanya Galinsoga, el règim iniciava una operació de «reconciliació» amb Catalunya. **«En aquells moments no ho podíem valorar, però actuàvem per intuició».** Digué també que la nit del Palau va marcar l'inici de l'enfrontament del règim amb l'Església.

(62

A V U I - 12 juny 1980

Música

L'Orfeó Català i l'assoliment d'un nivell musical superior

La recent estada a Barcelona del Philharmonia Chorus servi perquè hom es plantegés, a determinades àrees de la vida musical barcelonina, la inacabable qüestió de les nostres corals. I una d'aquestes àrees té un sentit especial: l'Orfeó Català. En aquest sentit caldrà recordar que Charles Spencee, el «manager» de l'agrupació anglesa, quan el vam entrevistar esmenta dues vegades, i sense que li hi aprésséssim, el nom de la nostra primera agrupació coral.

De fet l'Orfeó Català, salvant diferències és l'únic a casa nostra que pot tenir algun punt de contacte amb el conjunt anglès.

Es en aquest nivell que ha resultat ilustradora una conversa informal tinguda amb el president de l'Orfeó Català, senyor Fèlix Maria Millet, i amb el seu director, Lluís Maria Millet, el primer dels quals comença confirmant-nos que en els últims mesos ha tingut contactes força intensos amb Charles Spencer, per assolir trencar la rutina artística que ha viscut l'Orfeó Català últimament.

–De fet, assenyala Lluís Maria, la funció que ha de complir un cor a Londres no és la mateixa que a Barcelona. En el nostre cas tenim una tasca de tipus social que en general tenen tots els cors a Catalunya. La tasca del Philharmonia Chorus, només és una: cantar.

–Del que fan ells, indica Fèlic Maria, **hi ha coses que resulten vàlides per a nosaltres i d'altres no, per raons ambientals. Nosaltres, per exemple, hem de sortir a actuar a comarques i als barris i hem de cantar el repertori tradicional català.**

–Que no vol dir que s'hagi de cantar malament, continua Lluís Maria. **Per altra part nosaltres tenim problemes molt importants que ells no tenen,** torna el president. **Per exemple el Palau. En el terreny econòmic no ens dóna cap benefici i sí molts maldecaps. Per altra part, ha de cobrir el buit de la manca de locals més adequats a Barcelona, per acollir manifestacions musicals de divers tipus. No, el Palau no és facilitador de res. Ara mateix necessita importants reformes. Cal allarlo acústicament. Voldríem arranjarlo a fons i això suposa una inversió d'uns cent milions de pessetes, apart l'arranjament de la façana, del qual sembla que es farà càrrec Belles Arts. En aquest sentit he de dir que a Madrid hi ha una excel·lent disposició.**

També tenim altres responsabilitats com a centre d'irradiació de cultura, amb el nostre arxiu i biblioteca, que cal conservar, i que ara mateix això ens constitueix una gran despesa. Hi ha també la qüestió pedagògica.

–Estem desenvolupant els cursos de pedagogia musical seguint el mètode del pare Irineu Segarra. Això ara mateix exigeix locals nous, diu Lluís Maria.

La conversa coninua per aquest camí:

–El nostre soci no ho és només per la tasca musical que s'hi desenvolupa, sinó també pel que representa l'entitat, i per la seva projecció social. Nosaltres hauríem de poder oferir, si convingués, el Palau gratis als joves intèrprets, donar suport als qui no saben on actuar. Hem d'estar lligats amb la Generalitat. Certament la nostra problemàtica no és la del Philharmonia Chorus, conclou Fèlic Maria.

Com millorar el nivell del cor

El tema clau que ens ha portat a la conversa és el de l'assoliment d'un superior nivell de qualitat de l'Orfeó.

–Els nostres cantaires són socis de l'entitat i no pots anar-hi amb determinats nivells d'exigència. En aquests moments, a través de crides que hem fet, estem ampliant el nombre de cantaires i els nous que arriben ja posseeixen un nivell elevat. Esperem que dintre d'un any tindrem uns cent quaranta cantaires. Pretenem fer un cor de categoria i crec que som el bon camí. I diria, assenyala Lluís Maria, **que s'està notant ja una certa millora.**

Sembla que en aquesta tasca hi ha un punt cabdal, que és la figura del director... Lluís Maria s'avança:

–S'està enmig d'exigències i també de contradiccions. Psicològicament representa una càrrega dir-se Millet i per altra part és un fet que cal afrontar. Actualment el càrrec de director depèn de l'assemblea i personalment accepto que sigui un càrrec contractual.

–Si Lluís Maria és director, assenyala Fèlix Maria, **no és perquè el seu pare també ho vagi ser, ni perquè jo sigui el seu president.**

(Aquí caldrà recordar que ambdós són cosins).

–De fet, en Lluís Maria, per poder-me donar més llibertat moral, quan jo vaig entrar va posar el seu càrrec a la meva disposició. Per evitar situacions com la d'ara, procurarem que el nomenament de director de l'Orfeó no sigui decisió de l'assemblea general sinó de la junta directiva. Ara, també pud dir que estem d'acord que l'Orfeó tingui contactes amb altres directors. L'any vinent seran dos els que vindran. Un d'ells, alemany, farà un «stage». Convé deixar clar, per tant, que aquí hi haurà la persona que convingui i si ara el director és en Lluís Millet és perquè la Junta creu que és la persoma més adient.

Hem anat tractant, potser una mica desordenadament, una sèrie de temes que configuren per una banda una situació i per l'altra, el que és més important, un clar desig de situar l'Orfeó en un nivell musical molt diferent del que gaudeix ara. Tanmateix a les notes finals tenim recollida una observació, com una espècie de «tornada»:

–L'any 1979 hem realitzat 20 concerts fora de Barcelona. Hi ha una gran quantitat de peticions que s'han de dosificar. Això vol dir que estem realitzant una tasca cultural. L'Orfeó Català no ha d'estar exclusivament al servei del gran concert.

Comellas

El Noticiero Universal
Lunes 27 Febrero 1975

LA OPINION DEL LECTOR

EL "PALAU" Y EL HOSPITAL DE SAN PABLO

Firmada por don Modest Verdaguer, recibimos la carta que seguidamente transcribimos:

"Señor Director: El 5 de agosto de 1971, ante el notario don Tomás Caminals Casanovas, se constituía una sociedad con un capital de 6.000.000 de pesetas, representado por acciones de diez mil pesetas valor nominal. Se denominó "Forum Musical".

El presidente de su Consejo de Administración, un hombre ilustre, que suscribió 382 acciones, y otros prohombres de nuestra alta burguesía participaron como fundadores en dicha sociedad y miembros de dicho consejo. Su objeto social era la organización, promoción y difusión de toda clase de actividades musicales y artísticas en general, fuera por cuenta propia o ajena y lícito consorcio.

El primer acto de dicha sociedad, y al socaire de ayudar al Orfeó Català, propietario del Palacio de la Música, único auditorium musical de Barcelona, que desde hacía cierto tiempo arrastraba un cierto déficit, fue el de hacerse con la posesión del "Palau", previo acuerdo de la junta del Orfeó, del cual es asimismo presidente el que lo es de dicha sociedad, Forum Musical.

De esta forma el Orfeó Català, una de las instituciones de más prestigio del país, recibía un golpe mortal al ceder la libre disposición del local del que era y es propietario a una entidad mercantil movida primordialmente por el lucro y de la cual depende. Y el Orfeó Català ya no es libre, porque una institución que no dispone de algo material y tangible como es la sede, el lugar donde desarrolla sus actividades donde, cuando y como quiere, es como un pueblo sin territorio que vive de prestado en el suyo propio, como los palestinos, es decir, como si no existiera.

Y ahora es otra institución barcelonesa y catalana la que desaparece, al parecer, y esta vez pese a los esfuerzos por poner en evidencia tal situación por parte de periodistas y de un Jurado de Empresa que no han conseguido mover a la opinión ciudadana que se queda impasible nuevamente ante su desaparición, ante la pasividad de unos supuestos instrumentos locales de administración, Ayuntamiento y Diputación, que ponen en evidencia cualquier cosa menos su preocupación por defender los intereses locales en este caso.

La pérdida de las instituciones puede ser consecuencia en ocasiones de su desfase y degradación frente a nuevas circunstancias sociales. En cualquier caso lo triste es que un pueblo tolere su desaparición, sin el más leve parpadeo, por no haber pretendido o sabido ponerlas al día, sustituirlas, o haberlas defendido y apoyado en sus momentos difíciles.

Hoy Cataluña consuma el entierro de una parte de su espíritu liberal, emprendedor y de cooperación social, con la desaparición de San Pablo como institución al servicio de Barcelona y el país, en la más completa indiferencia y alienación de un pueblo y la falta de imaginación y espíritu emprendedor de sus dirigentes."

Memòria col·lectiva

Els fets del Palau, 20 anys després

El dijous 19 de maig de 1960, al Palau de la Música va viure's un dels episodis més durs i de més impacte social de la lluita resistent catalana. Al Palau de la Música se celebrava un concert de l'Orfeó Català en ocasió de l'homenatge que es retia a Joan Maragall en el centenari del seu naixement.

Al concert hi acudiren quatre ministres, entre ells el de Governació, el general Camilo Alonso Vega, ja que aquells dies el general Franco era a Barcelona i hi havia la seva cort de ministres. En el programa inicial, l'Orfeó havia d'interpretar, com a primera peça de la tercera part del concert «El cant de la Senyera»; però el governador civil de Barcelona, Acedo Colunga, ho havia prohibit. Un centenar de persones, arribat el final del concert, van posar-se a cantar «El cant de la Senyera», i s'inicià una forta repressió, que portà, al cap d'uns dies, Jordi Pujol a la direcció de policia de Via Laietana, al consell de guerra i a la condemna a presó.

Els fets del Palau

Els fets del Palau de la Música, nom com és conegut l'episodi, des del 1975 –és a dir, des de la mort del general Franco– s'han divulgat i explicat. Recordem-los avui, ja que demà s'escau el seu vintè aniversari.

Jordi Pujol en va ser l'organitzador. Ens ho deia a l'AVUI del mes de juliol de 1976: **«Jo no hi era aquell dijous al Palau; Jaume Casajoana, abans d'iniciar-ho, em va explicar com estava muntat, i a la nit, a les tres de la matinada, van venir-me a explicar a casa que l'acte havia anat bé, però que havien detingut una sèrie de gent».** Bàsicament consistia a cantar «El cant de la Senyera», en acabar el concert, com a acte de protesta perquè havia estat suprimit del programa original, i també com a acte d'afirmació de catalanitat.

Josep Espar i Ticó va ser el qui va començar a cantar «El cant de la Senyera». Espar i un grup de persones, tots els testimonis parlen d'un centenar, van situar-se al tercer pis del Palau. Van observar que hi havia molta policia secreta –en els interrogatoris sortirà el fet que s'havien distribuït fulls amb la lletra d'«El cant a la Senyera»–, i Espart va tenir el coratge d'entonar la cançó.

«Jo no vaig participar en l'organització –ens deia al setembre de 1976– **de la infrastructura per a cantar. S'acaba el concert, comencen els aplaudiments. Al moment en què es van acabar jo, veient que ningú no cantava, vaig engegar «El cant de la Senyera». Tot d'individus se'm van abraonar a sobre i va ser aleshores quan vaig tenir els primers «contactes» amb la policia. Van sortir pistoles, la gent es va abraonar sobre els policies. Aprofitant l'aldarull vaig agafar-me de bracet amb una noia de l'Acadèmcia de la Llengua Catalana i vaig poder sortir. Aquella nit ja no vaig poder dormir a casa».**

La campanya contra Galinsoga, antecedent

L'antecedent dels fets, i el que feia constituir aquell acte com una cúspide, havia estat la campanya contra el director de «La Vanguardia», Luis de Galinsoga. Campanya que, partint de l'episodi que ell havia protagonitzat a la parròquia de Sant Ildefons, va fer-se a la tardor de 1959. Jordi Pujol i la gent del CC –grup en què estava Pujol i que era una plataforma de reflexió i formació sòcio-política partint del catolicisme– van ser els qui la menaren, i va culminar quan Galinsoga va ser destituït de director de «La Vanguardia» i substituït per Manuel Aznar.

Arran de la campanya s'havien fet molts pasquins denunciant els fets, i conscienciant la gent. Tots aquests escrits, i els que procedien de la campanya de la P –de protesta– seran els que investigarà la policia, i també el full «Us presentem el general Franco», fet arran de la vinguda de Franco a Barcelona –maig del 60–, que explicava la repressió de Catalunya com a poble, des del 1939.

La vinguda de Franco a Barcelona és presentada pels estudiosos com una vinguda «tàctica» després de l'afer Galinsoga... En aquell mes de maig es viuen tres fets: el centenari de Joan Maragall, l'aprovació de la compilació de dret civil català, i la carta municipal de Barcelona.

Les detencions

La nit del dijous de maig de 1960, al mateix Palau de la Música ja van produir-se les primeres detencions, que s'aniran incrementant i que destacaran per la seva duresa, ja que les pallisses i tortures van ser grosses, com les que fins llavors havien viscut els obrers detinguts.

En un extens memoràndum enviat per la junta del CoHegi d'Advocats de Barcelona al fiscal de l'Audiència, es relacionen les detencions, i les tortures que els diversos detinguts van patir. Totes les declaracions van ser fetes «a posteriori» de la detenció, davant notari. D'elles ressenyem:

Damià Escuder va ser detingut en sortir del Palau de la Música, per la policia, sense fer cas de les protestes d'un capellà; i va ser portat a Comissaria de Via Laietana; allí van escorcollar-lo, li van prendre un llibre **–Breviari social de Pius XII–** i després d'un breu interrogatori van començar a pegar-li a la cara, al pit, i altres parts del cos; davant seu van pegar a Ignasi Espar, i després tornaren a pegar a Escuder tot dient-li «covards», «catalans de merda», «esclaus»; li donaren patades als testicles i d'un cop de puny va treure sang del nas. Va estar a Comissaria fins al dia 21.

Lluís Porcel Omar va ser detingut el dia 20 de maig a les vuit del matí al seu domicili, després d'escorcollar-lo. Van portar-lo a Via Laietana, i li feren declarar que havia posat banderes catalanes el dia de Sant Jordi al carrer Casp-Lluria, el dia de Mare de Déu de Montserrat a Calvo Sotelo i el dia 8 de maig a la Sagrada Família. La policia li preguntava per uns fulls ciclostilats, i per això va ser pegat amb porres a les cames. Va ser insultat i amenaçat de més cops. Després de diversos interrogatoris, va ser deixar lliure la nit del dia 22, amb cinc mil pessetes de multa, igual que altres detinguts.

Jaume Casajoana va ser detingut en sortir del Palau de la Música el dia 19 per dos policies, que el van tancar en una sala d'allí mateix, amb ignasi Espar. Llavors ja va rebre dues bufetades; al cap de vint minuts va ser portat a Via Laietana, on el van fer entrar tot sol en un despatx, on va ser insultat per set o vuit policies mentre li pegaven arreu del cos, i quan queia li donaven puntades de peu; al cap d'un quart d'hora el canviaren d'habitació i començaren a interrogar-lo mentre rebia cops a l'estòmac i a la cara durant tres quarts d'hora; després van començar de nou uns altres policies, que li preguntaven pels fulls ciclostilats amb la lletra d'«El cant de la Senyera»; mentre rebia cops de porra a l'esquena, a les natges i cames; al cap d'una estona va iniciar-se de nou un interrogatori sobre la collocació de banderes catalanes, mentre era apallissat igual; més tard l'interrogaren sobre els fulls que el 30 de gener van llençar-se al Liceu sobre l'afer Galinsoga. Tot plegat havia durat deu hores; al cap de les quals va sofrir un interrogatori de tres hores sense cops, i després un altre de dues hores. A la matinada del dia 21 va ser interrogat de nou en tres ocasions, tot i que no havia dormit ni descansat, i li digueren: «estem autoritzats per desfer un individu» i «et farem orinar sang per tota la vida». A la nit del dia 21 va ser interrogat de nou amb duresa fins a la matinada.

Jaume Casajoana és un dels pocs testimonis de les tortures de Jordi Pujol. Així ho declarà al notari. Al matí del dia 22 de maig va ser traslladat a una cella on hi havia Jordi Pujol i Francesc Pizzon. **«Jordi Pujol diu la declaració notarial– es queixava de dolors forts a tot el cos, i va ensenyar-nos, a mi i a Pizzon, els peus inflats a causa d'una forta pallissa de porra a les plantes dels peus, per la qual cosa no podia portar sabates; els morats o morat únic que li afectava la totalitat de la regió glútea a conseqüència d'una altra pallissa de porra, que li impedia d'asseure's; també la part superior de l'esquena presentava visibles senyals d'inflor a conseqüència dels cops de porra. Tot això feia que Jordi Pujol no pogués pràcticament descansar en cap posició, i havia d'estar ajagut sobre el pit i el ventre».** Casajoana va ser deixat el 22 a mitja nit amb cinc mil pessetes de multa.

Joan Amigó Ferrater va ser detingut el dia 20 al vespre a la residència d'estudiants on vivia, i va ser interrogat. La policia li va dir que l'havien vist al Palau de la Música, cosa que no era certa; també l'interrogaren sobre la collaboració de banderes catalanes i circulació de fulls clandestins. Després de diversos interrogatoris, en un dels quals li van pegar a la cara i al ventre, el deixaren en llibertat amb multa de deu mil pessetes, el dia 21 al vespre.

Magí Sanmartí Roset va ser detingut al Palau de la Música, en veure un policia de paisà que ell tenia un full amb la lletra d'«El cant de la Senyera». Va ser portat a Via Laietana i va començar l'interrogatori amb cops i insults –li deien comunista i que li faria «el passeig». Després d'un escorcoll a casa seva va ser interrogat amb molts cops de porra als ronyons, a l'esquena, a l'estòmac i al ventre. V J Creix també li pegava. Va rebre insults, i després d'estar en un despatx sol, va estar al calabós, i després fou interrogat de nou amb amenaces –volien saber quin impressor havia fet els fulls clandestins–, i després d'un interrogatori amb declaració, va ser deixar en llibertat el diumenge 22 al vespre, amb multa de cinc mil pessetes.

Joan Gassiot Matas detingut el dia 20 al migdia, va ser interrogat a la nit per V J Creix, que li donà un parell de bufetades, li preguntà sobre la desfilada militar, i fou deixat en llibertat amb una multa de quatre mil pessetes si diumenge a mitjanit.

En el mateix memoràndum hi ha les declaracions de **Lluís Maria Sunyer** –es corcoll, interrogatori, pallissa i multa de cinc mil pessetes–; **Enric Bastardes Porcel,** detingut en sortir del Palau junt amb la seva germana i el company d'aquesta, va ser interrogat llargament i el deixaren lliure el dia 21 al vespre amb multa de mil cinc-centes pessetes; **Llibert Cuatrecasas** –detingut el dia 20 a casa seva, va ser interrogat amb una forta pallissa–; **Narcis Boadas,** detingut en sortir del Palau –insults, escorcoll. Interrogatori i posar en llibertat el dia 20 al vespre amb multa de mil cinc-centes pessetes; **Josep Boldú Tomas,** detingut al Palau, insultat i pegat en presència de **Jordi Mir,** detingut també, va estar en celles junt amb altres detinguts; en llibertat el dia 20 al vespre amb multa de mil pessetes; **Miquel Coll i Alentorn,** detingut al migdia del 20 a casa seva junt amb el seu fill, primer al portaren a la Comissaria del carrer Lluria, i després a Via Laietana i l'interrogaren; va rebre cops de puny i puntades de peu, i va ser deixat lliure el dia 22. **Ignasi Espar,** detingut al Palau la nit del 19, va ser portat a Via Laietana on va ser interrogat amb molts cops en diverses parts del cop fins a la matinada del dia 20.

Per Catalunya i la llibertat

Jordi Pujol va ser detingut a la matinada del dia 22; va ser interrogat i torturat, i el dia 13 de juny va passar a consell de guerra sumaríssim. Les seves tortures i les dels altres detinguts van ser divulgades. En el consell de guerra va manifestar, entre altres coses, que el que havia fet –la campanya Galisoga– ho havia fet pel país. «La meva posició no és anti, no es de negació, sinó que m'afirma en la meva profunda catalanitat, i afirmo que sóc partidari d'una major llibertat d'una major llibertat política, d'una autèntica llibertat sindical i d'una major llibertat cultural».

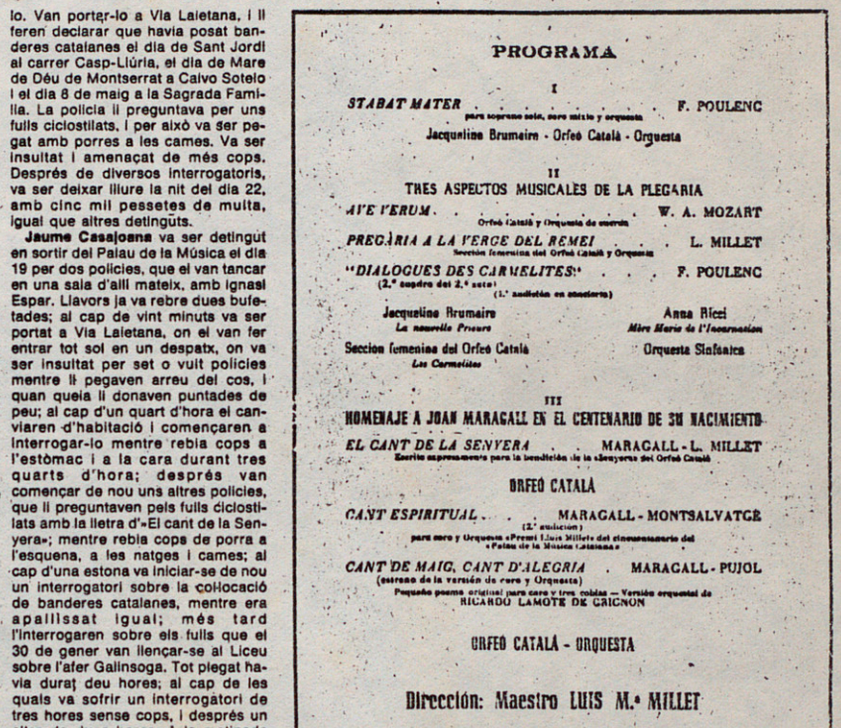

PROGRAMA

I

STABAT MATER . . . . . F. POULENC
para soprano solo, coro mixto y orquesta
Jacqueline Brumaire - Orfeó Català - Orquesta

II

TRES ASPECTOS MUSICALES DE LA PLEGARIA

AVE VERUM . . . . . W. A. MOZART
Orfeó Català y Orquesta de cuerda

PREGÀRIA A LA VERGE DEL REMEI . . . . . L. MILLET
Sección femenina del Orfeó Català y Orquesta

"DIALOGUES DES CARMELITES" . . . . . F. POULENC
(2.ª mujeres del 2.º acto)
(1.ª audición en escenario)

Jacqueline Brumaire — La nouvelle Prieure
Anna Ricci — Mère Marie de l'Incarnation
Sección femenina del Orfeó Català — Les Carmelites
Orquesta Sinfónica

III

HOMENAJE A JOAN MARAGALL EN EL CENTENARIO DE SU NACIMIENTO

EL CANT DE LA SENYERA . . . MARAGALL - L. MILLET
Escrito expresamente para la bendición de la «Senyera» del Orfeó Català

ORFEÓ CATALÀ

CANT ESPIRITUAL . . . . MARAGALL - MONTSALVATGE
(2.ª audición)
para coro y Orquesta «Premi Lluis Millet» del cincuentenario del «Palau de la Música Catalana»

CANT DE MAIG, CANT D'ALEGRIA . MARAGALL - PUJOL
(estreno de la versión de coro y Orquesta)
Pequeña poema original para coro y tres solistas — Versión orquestal de RICARDO LAMOTE DE GRIGNON

ORFEÓ CATALÀ - ORQUESTA

Dirección: Maestro LUIS M.ª MILLET

Programa del concert del Palau de la Música del 19 de maig de 1960. Encara es pot veure que hi figura «El cant de la Senyera»; el governador, en suprimir-lo obligaria a fer programes nous...

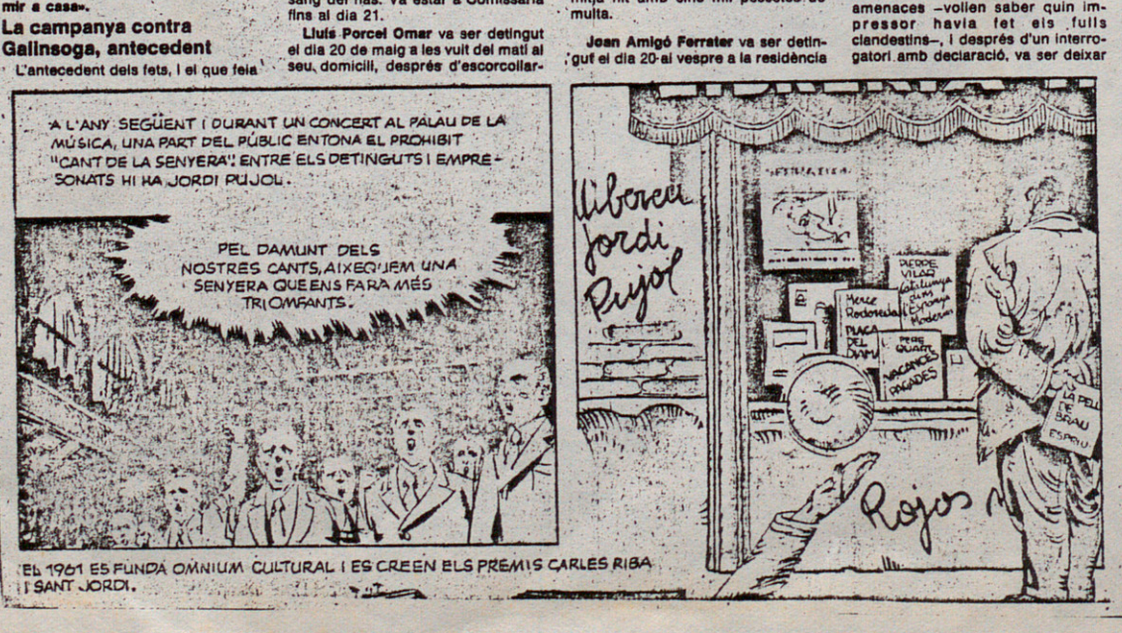

(67

EL NOTICIERO UNIVERSAL

19 maig 1980

Palau

El president no quiere detenerse en los "hechos del Palau", que hoy cumplen 20 años

Pujol: hacer funcionar el país

JAIME ANDREU

Se cumplen hoy veinte años de los llamados **«hechos del Palau»**, que motivaron el encarcelamiento de Jordi Pujol i Soley. Con motivo a este aniversario, el presidente de la Generalitat ha manifestado a EL NOTICIERO UNIVERSAL, comentando su pensamiento en torno a aquellos sucesos:

«Cada momento exige una determinada forma de actuar. Me siento muy identificado con todo aquello, pero es evidente que, ahora, más que entretenerme en el recuerdo, es preciso que piense en el futuro que consiste en gobernar cara a la plena aplicación del Estatut y a hacer funcionar el país».

La acción de los hechos se inicia en el Palau de la Música. El Orfeó Català ofrece un concierto conmemorativo del centenario de Joan Maragall. Tres ministros de Franco, que se encontraban en Barcelona, asisten al acto. En el primer programa se incluye la interpretación de **«El Cant de la Senyera»**, que el gobernador **Acedo Colunga** prohibiría, dadas sus connotaciones.

Al término del concierto, un centenar de personas situadas en el segundo piso del Palau iniciaron «El Cant de la Senyera», lo que ocasionó momentos de enorme confusión y conflictividad. Al día siguiente la policía fue a buscar a su domicilio a Jordi Pujol, acusándolo de ser el instigador del acto. Condenado a 7 años en consejo de guerra.

La consecuencia inmediata de esta condena fue una campaña para obtener la libertad del ahora president de la Generalitat, que obtuvo una gran resonancia.

Jordi Pujol comenta al respecto la influencia de este hecho en su biografía:

«Nunca sabremos lo que habría ocurrido en mi vida de no mediar este hecho, pero lo cierto es que de la forma en que se ha hecho, influyó desde luego».

En aquel momento todas las fuerzas de la oposición estuvieron junto al líder nacionalista.

Jordi Pujol no fue, sin embargo, el único en sufrir las consecuencias del incidente, aunque sí el que las soportó en mayor grado. Junto a él ya figuraban en 1960 el hoy conseller adjunto a la Presidencia, **Miquel Coll i Alentorn**, quien fue objeto de agresiones en la comisaría de policía en donde fue interrogado. También **Llibert Cuatrecases** y **Ignasi Espar** fueron detenidos a raíz de estos hechos y apalizados en las dependencias policiales.

Existen testimonios que hablan de que Jordi Pujol fue igualmente golpeado durante los interrogatorios.

Los hechos, lejos de desanimar a sus protagonistas, todavía les servieron de acicate moral para proseguir su lucha.

TELE/EXPRES
19 maig 1980

(63

Resultó detenido Jordi Pujol

A veinte años de los ‹fets del Palau›

Hoy se cumplen veinte años de los «fets del Palau de la Música». Aquellos incidentes, que siguieron a la actitud gubernativa de prohibir la interpretación del «Cant de la Senyera» del programa previsto para un homenaje a Maragall, arrastró unas consecuencias políticas contrarias al régimen. Estaba en marcha lo que desde el propio gobierno de Franco se había bautizado con el nombre de «Operación Cataluña».

Tras la campaña contra Luis de Galinsoga, y tras una cierta agitación catalanista llevada a cabo por grupos que giraban en torno de Jordi Pujol, entonces director de entidades y movimientos católicos, el gobierno de Madrid se planteó una operación de cambio de imagen.

En ese contexto, y para evitar la integración por parte del régimen de la figura de Maragall y del Orfeó Català, un grupo de nacionalistas llevaron a cabo la acción del Palau, acción aumentada por la censura hecha sobre el «Cant de la Senyera», previsto inicialmente en el programa. Los incidentes finalizaron tres días después, con la detención del máximo dirigente, Jordi Pujol, y del impresor de los folletos. Sometido (Pág. 3)

CENTRE CATALA

BUTLLETI D'INFORMACIO

ANY IX. - NOVEMBRE - FEBRER - CARACAS: Av. Los Samanes, 14 - La Florida - 29-09-10 - 1961

LA FELICITACIO DEL MESTRE AL CENTRE CATALA

Pau Casals

Molt agraït per la vostra atenta felicitació i als meus millors desigs d'una pau a tots els catalans

Màrtirs de Catalunya

JORDI PUJOL

JA fa un any que sofreix detenció en els ergàstuls franquistes el doctor Jordi Pujol, digne i heroic patriota català. No és pas l'única víctima de les hordes falangeoques, a Catalunya i altres pobles hispànics. Recordem que fa un any fou detingut per haver cantat himnes patriotics, amb tot el públic, al Palau de la Música Catalana, de Barcelona, en rèplica a l'afront que constituí la visita del botxí en cap, Francisco Franco, i alguns dels seus còmplices. Mentrestant, els serveis franquistes publicaren, amb data del primer de novembre de 1960, una estadística en la qual afirmen que no hi ha cap detingut politic ni social en tot el territori subjugat. Però l'acció internacional a favor dels presos polítics i socials de la Península Ibèrica s'intensifica cada dia més.

Portada del boletín del Centre Català de Caracas (noviembre-febrero de 1961).

LA VANGUARDIA
20 maig 1980

Algunas aportaciones a nuestra historia

Los hechos del Palau de la Música, veinte años después

El pasado día 19 se han cumplido veinte años de los absurdos incidentes creados por la autoridad provincial en el Palau de la Música, y que tantas secuelas tuvieron. En la medida en que fui testigo directo e inmediato de su gestación, y de parte de su desarrollo, puede ser oportuno que haga públicos también mis datos para completar la interesante información aparecida en «La Vanguardia» el día 18.

Pertenecí a la Junta del Orfeó Català durante una década y fui vicepresidente durante un corto período. En la ocasión de que tratamos me tocó actuar de presidente en funciones por la ausencia de su titular, el inolvidable Félix Millet Maristany, con el que me mantuve en permanente contacto para establecer en común la conducta que convenía adoptar en cada momento.

Aclaremos, de entrada, que la interpretación del Cant de la Senyera estaba autorizada desde bastante tiempo antes, pero con la ridícula condición de que no podía cantarse ni al comienzo ni al final de ningún concierto, sino como una pieza más del repertorio. Esta restricción había sido aceptada por diversos orfeones que, por lo tanto, lo cantaban. Y no había sido admitida por el Orfeó Català.

Para celebrar el centenario de Joan Maragall se proyectó un concierto de homenaje. Había canciones con letra de Maragall para integrar sólo una parte del programa, que fue la tercera y última. Entonces —y por esta circunstancia— se nos ocurrió aprovechar la ocasión para salir de una vez del impasse en que nos hallábamos: siendo de Maragall la letra del Cant de la Senyera, abrir con éste la tercera parte, con lo cual le dábamos el puesto de honor y sin embargo cumplíamos con la imposición de interpretarlo en medio del programa. Hoy estos equilibrios —para quienes no hayan vivido esa época— parecerán raros y hasta despreciables. Ciertamente durante cuarenta años los avances eran de este tenor y los logros de esta naturaleza.

Se hizo así, no sin recoger la aprobación y el sello de la censura antes de repartir carteles y programas.

A tres días vista del concierto se nos comunicó la resolución del Gobierno Civil prohibiendo el Cant de la Senyera. Me entrevisté con el general Acedo Colunga, haciéndole ver la irregularidad de su decisión puesto que el Orfeó cumplía rigurosamente en este caso con la autorización anteriormente dada. La conversación fue increíble, con amenazas de prisión para toda la Junta si se producían alborotos y con una total cerrazón a admitir nuestro correcto planteamiento.

Félix Millet y yo planeamos entonces una salida audaz del conflicto. Ausente él de Barcelona, me fui a ver al ministro de la Gobernación. Le razoné, admitió y aceptó nuestros argumentos, y el error del gobernador civil, y le ofrecí la solución: acudirían al concierto, previamente invitados, algunos ministros presentes en Barcelona, encabezados por él. Antes de empezar el concierto se diría por los altavoces que a requerimiento de ellos mismos y del público se interpretaría el Cant de la Senyera en el lugar programado, y el problema quedaría zanjado. Don Camilo Alonso, personalidad compleja pero más sutil que lo que daban a entender las apariencias, entendió y aceptó la fórmula sin reservas ni restricciones.

Los otros tres ministros que acudieron al concierto —Solís, Ullastres, Rubio García-Mina— lo hicieron con pleno conocimiento del desenlace acordado.

Al llegar el ministro de la Gobernación al Palau se me llevó aparte para decirme que el plan no se podía cumplir. Decía muy egobiado: Otro día, otro día. Le repliqué que no había otro día. Que era aquel día o nunca. Acabó confensándome que si se cantaba el Cant de la Senyera se quedaba sin gobernador y que él no quería correr este riesgo con Franco en Barcelona.

Reuní a los cuatro ministros en el antepalco y les requerí para que se fueran: les dije que sin Cant de la Senyera su presencia era una provocación y un acto ofensivo. Al terminar la segunda parte se marcharon todos menos Jesús Rubio, que insistió en que irse era una incorrección con el Orfeó y con el público. A pesar de todo le hice salir acompañado por la puerta trasera antes de acabar el concierto.

Al iniciarse la tercera parte, que tenía que abrirse con el Cant de la Senyera, el público prorrumpió en aplausos y gritos, tan persistentes que ahogaban totalmente el coro. La reacción era admirable y emocionante. Jesús Rubio no cesaba de repetir: Esto es impresionante. ¡Dios mío, esto es increíble!

Terminó el acto como es sabido: el gobernador, en una prueba de fuerza y con evidente error, había sembrado la sala de policías y el tumulto se armó sin que sirvieran para nada los esfuerzos que hicimos los miembros de la Junta y otras personas de buena voluntad para evitar las detenciones y los malos tratos.

Luego, con el vocal de la Junta y decano del Colegio de Abogados Frederic Roda Ventura y acompañados por Jaume Marill, administrador del Palau, fuimos a la Jefatura Superior de Policía. Nuestras argumentaciones, nuestros requerimientos y hasta nuestras exigencias para que liberaran a los detenidos, tan desmedida e injustamente apresados, fueron vanos. Comprendimos que todo estaba prejuzgado y establecido de antemano. Tan sólo, a altas horas de la madrugada, y al precio de ofrecerme firmemente a quedarme en su lugar, conseguí la liberación de Miquel Xancó, escayolado de medio cuerpo y con problemas familiares graves. Fue una mínima victoria.

A las tres de la mañana salíamos a una Layetana desierta, invadidos por una profunda tristeza y con la desazón de pensar que una vez más —como tantas a lo largo de aquellos años— otra ocasión se había perdido irremisiblemente.

Días después, con una muy fundada sospecha, acudí al Ministerio de Información y Turismo. Comprobé con el subsecretario —Villar Palasí— y los directores generales Pérez Embid y Rodríguez Casado, que la versión oficial circulada era que el Orfeó no había pedido jamás autorización para interpretar el Cant de la Senyera. Para demostrármelo me enseñaron la fotocopia de un programa, remitido desde Barcelona y sellado por la censura, y sin el Cant de la Senyera. El programa en cuestión era falso: el Orfeó no había editado más que un sólo texto de programas y carteles, desde luego con el Cant de la Senyera, y ni siquiera después de la prohibición imprimió otros. Les mandé la fotocopia del único verdadero, reproduciendo al pie la leyenda que tenía el gran mural de la entrada del Ministerio: «In informatione veritas».

Esta es una triste historia, como tantas otras de nuestro contrariado país. Pero fue una siembra amarga que dio su fruto.

Ramón GUARDANS VALLES

LA VANGUARDIA
21 maig 1980

EL PROGRAMA DEL «PALAU» DE HACE VEINTE AÑOS

Señor Director:

En ese periódico de su digna dirección, se publicó el día 20 del corriente mes de mayo, un artículo titulado «Algunas aportaciones a nuestra historia. Los hechos del Palau de la Música, veinte años después», firmado por don Ramón Guardans Vallés.

Refiriéndose a la composición del programa y aludiendo al M.I.T. dice textualmente: «El programa en cuestión era falso: el Orfeó no había editado más que un solo texto de programa y carteles, desde luego con el Cant de la Senyera, y ni siquiera después de la prohibición imprimió otros».

Ante tal inexactitud y para contribuir a que la aportación a nuestra historia sea verídica y no tergiversada, le acompaño fotocopia del programa que se me entregó en el concierto, en el cual podrá observar que no figura ni alude el Cant de la Senyera.

«VERITAS»

DESDE SEVILLA

IMPORTANCIA DE LA «I DECENA MUSICAL»

Saludamos muy satisfechos el arranque brillantísimo de la «I Decena Musical» de Sevilla. No se trata de un festival más, sino de una prueba muy ligada en el espíritu a la «Decena» que esta primavera última fue gala de Toledo, y que se organiza por la Dirección General de Bellas Artes a través de la Comisaría General de la Música.

Una de las habituales características del Festival —y no sólo en nuestro país, salvo los especializados— nace de su atractivo directo, inmediato, al margen de siembras o continuidades. Justo es reconocer un valor muy particular al ciclo barcelonés, no sólo por la calidad de los intérpretes, muchos de ellos con rango sin fronteras, sino por la cabida siempre amplia que se rinde a la música contemporánea y dentro de ella, de manera particularísima, a la de jóvenes autores nacionales, en especial, catalanes. Lo tiene también desde sus comienzos, la «Semana de Música Religiosa en Cuenca», por el encargo anual de obras que distintos compositores muy relevantes han escrito con este fin y que se han estrenado en las sucesivas ediciones. Por lo demás, poco, muy poco a este respecto cabe destacar, sin que ello reste atractivo y encanto ciertos a programas, series incluso, merecedoras del aplauso y el entusiasmo, la adhesión y la presencia pero sólo por la calidad de los artistas seleccionados.

Ahora lo de Sevilla es distinto. Lo menos importante, quizás —por ser lo más frecuente— es el plantel de concertistas y agrupaciones seleccionados. Actúan la Orquesta Nacional, la Filarmónica de Sevilla, la Orquesta de Cámara de Toulouse, el pianista Alexis Weissenberg, el guitarrista Narciso Yepes, la soprano Montserrat Caballé, los coros barceloneses de la «Capella Clásica», «Madrigal» y «Sant Jordi»... Ellos, algunos maestros y elementos que también colaboran, garantizan el rango de las jornadas públicas. Lo que ya supone una intención distinta es que como prólogo a esos conciertos, en las primeras horas de la tarde, se celebren conferencias confiadas a personalidades muy destacadas en diversas parcelas. Pero tampoco ello es determinante absoluto de la diferencia que aplaudimos y que no es sino la preocupación pedagógico-constructiva.

Ya en Toledo se celebró un Seminario en torno a la enseñanza musical y la incorporación de la música a las disciplinas oficiales del saber, con reflejo en un manifiesto elevado a la autoridad, en busca de revisión, apoyo y curso oficial. Ahora se continúa el empeño, a distinto nivel. Se trata de analizar una cuestión de tantísimo interés como la de los problemas y fórmulas viables a fin de que la música tenga cada vez mayor presencia en las universidades; que un licenciado no pueda salir de estas disciplinas que le ponen ya en posesión de un título definitivo sin, al menos, mostrar unos conocimientos generales, unas bases de carácter estético, necesarias por cuanto la música, hoy cenicienta, es una parte de la herencia cultural de cualquier país civilizado. En el Seminario, en los coloquios, sesiones de trabajo y discusión, colaboran quienes son titulares de las escasas aulas existentes ya.

Por estos trabajos, la «Decena» cumplirá no sólo el fin de acercar a los sevillanos amantes de nuestro arte algunos exponentes calificadísimos de él, sino que tendrá proyección nacional. Virtud que registramos complacidos, afanosos de que el ejemplo se contagie.

Antonio FERNANDEZ-CID

Hedy Lamarr reclama 26 millones de dólares a su ex marido

Hedy Lamarr presentó ayer una demanda contra su ex marido, el petrolero de Houston W. Lee, reclamándole 26 millones de dólares (1.820.000.000 de pesetas), en un reajuste de bienes conyugales.

Lee y la Lamarr se divorciaron en 1960, después de siete años de matrimonio. Lee está ahora casado con la estrella Gene Tierney.

La petición declara que el acuerdo sobre bienes firmado en 1960 ha de ser desechado ya que Lee, en tal ocasión, no hizo una declaración justa y completa del valor de sus propiedades.

La petición arguye que la pareja gozaba de bienes en común valorados en unos 50 millones de dólares (3.500 millones de pesetas).

La señora Lamarr, ahora residente en Nueva York, alega que no sabía en 1960 lo que firmaba y no conocía el valor de las propiedades del matrimonio. — EFE.

Las corrupciones, la vulgaridad amorosa, la decadencia moral, el cinismo y la brutalidad de un hombre frágil y débil ante los encantos de la mujer...

Oliver Reed
Carol White
Orson Welles

INTERPENINSULAR FILMS S.A.

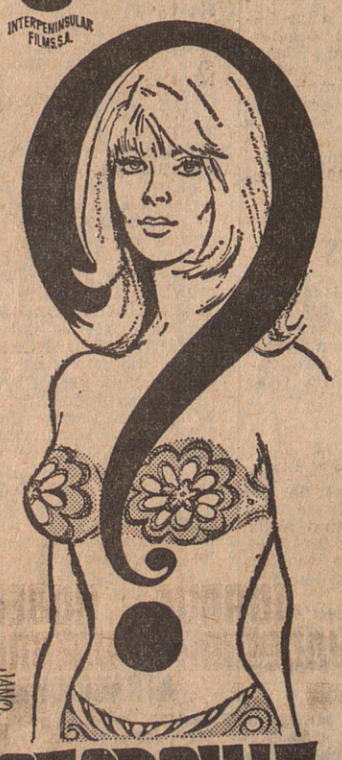

JANO.

GEORGINA

Technicolor

DIRECTOR Michael Winner

¡Una película sin concesiones ni disimulos, donde el amor es tratado a latigazos!

¿Un joven matrimonio que espera, gozoso y anhelante, la llegada de su primer hijo?

Efectivamente, el hijo es el primero. Sólo que los papás no son un matrimonio. Ella es una víctima de las relaciones prematrimoniales, y él, un mecánico de coches que, de acuerdo con las teorías de cierto biólogo francés, no se considera responsable.

Lina Morgan y Alfredo Landa en «Soltera y madre en la vida», una historia escrita por José Luis Dibildos y Antonio Mingote, y dirigida, en color, por Javier Aguirre, que triunfa de modo rotundo en

CINE ALCAZAR

AGRUPACION ARTISTICA DELFOS

Apertura de temporada con un poema de Sagarra

La «Agrupación Artística Delfos», prepara su próxima temporada en el marco del Teatro del «Orfeó Gracienc», para el domingo, día 26, por la tarde, en cuya sesión presentará el poema del inolvidable poeta Josep M.ª de Sagarra, «Reina», hace años no representada, interpretada por su cuadro escénico, y en el que se cuentan actrices y actores que ya actuaron en tan prestigiosas tablas.

REGINA
ARTE Y ENSAYO

A partir de MAÑANA tarde
¡Ay de las mujeres que no huyan del sátiro con pijama a rayas!

EMILIANO PIEDRA

dirigida por ANTONIO ECEIZA

DE CUERPO PRESENTE

Una película del humor azul marino porque el negro ya se quedó amarillento con el sol

Es una producción de ELIAS QUEREJETA, el mismo de

LA CAZA
PEPPERMINT FRAPPE
STRESS ES TRES, TRES
LA MADRIGUERA

(Autorizada mayores 18 años)

FESTIVALES DE OTOÑO

IV FESTIVAL INTERNACIONAL DE JAZZ DE BARCELONA

Patrocinado por el Excmo. Ayuntamiento de Barcelona
Radio Nacional de España, Televisión Española
y el Centro de Iniciativas y Turismo.
Organización: HOT CLUB DE BARCELONA

HOT CLUB DE BARCELONA HCB

CENTRO DE INICIATIVAS Y TURISMO DE BARCELONA

PUBLIARTIGAS

EN EL PALACIO DE LA MUSICA:

Día 8 de Noviembre noche 10.45 — SLIDE HAMPTON QUARTET, GARY BURTON QUARTET

Día 10 de Noviembre noche 10.45 — SARAH VAUGHAN y SU TRIO

EN LA BASILICA DE STA. MARIA DEL MAR:

Día 15 de Noviembre tarde, 8 — MISA SOLEMNE con los PATTERSON SINGERS que cantarán varios coros

EN EL PALACIO DE LA MUSICA:

Día 15 de Noviembre noche 10.45 — PATTERSON SINGERS, THE SAINTS & SINNERS, con el saxofonista Buddy Tate

Día 23 de Noviembre tarde 6.15 — DUKE ELLINGTON y SU ORQUESTA con la actuación especial del organista Wild Bill Davis

Día 23 de Noviembre noche 10.45 — DUKE ELLINGTON y SU ORQUESTA con la actuación especial del organista Wild Bill Davis

EN LA BASILICA DE STA. MARIA DEL MAR:

Día 24 de Noviembre noche 10.15 — CONCIERTO SACRO con DUKE ELLINGTON y SU ORQUESTA y la colaboración de WILD BILL DAVIS, ORGANISTA y la CORAL SANT JORDI Director ORIOL MARTORELL

Los conciertos de Gary Burton Quartet, Sarah Vaughan y su Trío y Duke Ellington y su orquesta son presentados en colaboración con GEORGE WEIN y co-patrocinados por

PAN AMERICAN WORLD AIRWAYS

Para encargo de localidades y abonos, Taquilla del Palacio de la Música o telefonear a Hot Club de Barcelona, Tel. 231 14 01.

raphael

Ama, roba, canta, divierte, entusiasma, en

EL ANGEL

MOSTRADOR VITRINA FRIGORIFICO

Totalmente metálico, mostrador pantalla y molduras en acero inoxidable, iluminación por fluorescente. Refrigeración por grupo hermético.

Desde 34.650 Ptas.
INTERESAN DISTRIBUIDORES

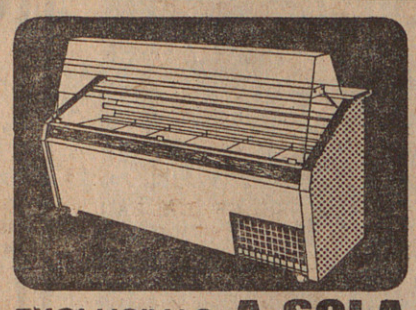

EXCLUSIVAS A.SOLA
Aribau,86 Teléfono 254 12 10 Barcelona-10

«De cuerpo presente», el humor más audaz, en cine Regina (Arte y Ensayo)

El cine Regina, sala de Arte y Ensayo, presentará a partir de mañana, en continuación de estreno, la película de humor producida por Elías Querejeta y dirigida por Antonio Eceiza, «De cuerpo presente». Hay que decir que al frente de esta película, declarada de especial interés cinematográfico, como protagonista figura Carlos Larrañaga, destacando entre sus compañeros Alberto Closas. Por otra parte, como es bien sabido, Elías Querejeta es un productor que invierte sus ahorros apostándolos en películas de originalidad y calidad, y ha sido también el de «La caza», «Peppermint Frappé», «Stress es tres tres» y «La madriguera».

DE LA MUERTE DE SONIA HENIE

Paris. — Darryl Zanuck, presidente de la 20 Th Century Fox, ha declarado que había descubierto a Sonia Henie como actriz cinematográfica, por pura casualidad.

Zanuck ha afirmado que le dijeron que asistiera en los Angeles a una representación de patinaje artístico, porque trabajaba un joven que se parecía mucho a Tyrone Power. Sin embargo, «cuando vi patinar a Sonia Henie, quedé deslumbrado». Sonia Henie, cuando terminó el espectáculo de patinaje, firmó un contrato por cinco años con Zanuck.

Zanuck, se halla en París para realizar una película. — AP.-EFE.

ORFEÓ CATALÀ

ORATORI DE NADAL

de J. S. Bach

Primera audició íntegra a Espanya

URSULA BUCKEL, soprano
WILFRID JOCHIMS, tenor
MERIEL DICKINSON, contralt
SIMON ESTES, baix

Solistes instrumentals
ORQUESTRA CIUTAT DE BARCELONA

Direcció: LLUIS M. MILLET

Tres extraordinàries audicions

22 (nit) i 26 (tarda) desembre 1969
1 (tarda) gener 1970

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Venda anticipada de localitats a la taquilla, de 5 a 9 tarda. Socis Orfeó Català fins al dia 15 d'octubre. Per al públic, a partir del dia 16. Descomptes especials als socis de l'Orfeó Català.

TEATROS

LICEO. (Tel. 222-46-92.)—Sensacional Temporada de Opera invierno 1969-70. 55 funciones: 41 de noche y 14 de tarde. Con las más grandes figuras de la lírica. Queda abierto el abono. A los señores abonados a la Temporada de Primavera se les reservarán sus localidades hasta el día 28 del corriente mes. Informes, abonos y programas en la Administración del Teatro, calle San Pablo, n.º 1 bis, entlo.

ALEXIS. — No hay función por preparación del próximo estreno.

APOLO. (Teléf. 241-40-06.) — Tarde, 6 y noche, 10'45 gran éxito de Revistas Colsada, con la supervedette Tania Doris, Luis Cuenca y Pedro Peña en el estreno: ¡ESTA NOCHE... SI! Ballets American Export y Afrines. Dos horas de carcajadas, con bellas mujeres. Aparcamiento inmejorable. Autobuses 29, 57 y 64 le dejarán a la puerta del teatro.

BARCELONA. (Tel. 221-37-51.) A las 6'15 y 10'45. Manuel Dicenta en TESTIGO USTED, TESTIGOS TODOS, de Pirandello. Versión, Méndez Herrera. Con Pedro Hurtado, Ana María Morales y Esperanza Alonso. Decorados y figurines, Víctor Cortezo. Dirección, Manuel Dicenta. ¡Una obra maestra del teatro moderno! ¡Sólo 7 días de actuación!

CALDERON DE LA BARCA. «Teatro Nacional de Barcelona» (Tel. 242-28-24.) — Todos los días, 6'30 y 10'45, Compañía titular del Teatro Español, de Madrid. TE ESPERO AYER...., de Manuel Pombo Angulo. ¡Un éxito de clamor! Un reparto excepcional. Director: Miguel Narros. Lunes, descanso Compañía.

ESPAÑOL. (Tel. 241-01-10.) — Dirección Colsada, 6'15 y 10'45. Compañía Vicente Parra. Gran éxito: SOLO DIOS PUEDE JUZGARME, la obra más valiente y audaz de Emilio Romero, con Armando Calvo.

MORATIN. (Muntaner, 246. Teléfono 217-82-06.) — Hoy no hay funciones. Mañana tarde a las 6'15 y noche, 10'45. Una comedia interpretada y dirigida por Alberto Closas: FLOR DE CACTUS, de Barrillet y Gredy, con Julia Gutiérrez Caba. Taquilla abierta de 11 mañana a 11 noche. Aparcamiento gratuito.

POLIORAMA. (Tel. 221-07-73.) 6'15 y 10'45. Gemma Cuervo y Fernando Guillén, en EL MALENTENDIDO (estreno en España), de Albert Camus, con Alicia Hermida y la colaboración de María Luisa Ponte. Dirección, Adolfo Marsillach. «Un texto vital para el conocimiento de la literatura contemporánea. Una dirección y una interpretación extraordinarias.» (Enrique Llovet TVE.)

ROMEA. (Teléf. 221-51-47.) — Companyia Joan Capri. Avui, tarda, no hi ha funció. 10'45 nit, homenatge Santiago Rusiñol: EL POBRE VIUDO, dirigeix: F. d'A Toboso. (Aparcament garantizat Pl. Gardunya, a 15 metres del Teatre.) Funcions: dilluns, dimecres i divendres, només nit. Els demes dies, tarda i nit. Breu temporada!

TALIA. (Tel. 241-14-47.)—Tarde, 6'15. Noche, 10'45. Compañía Teatro Bellas Artes, de Madrid. Director: José Tamayo en el estreno de EL INOCENTE, de Joaquín Calvo Sotelo, con Antonio Casal, José M.ª Cafarel, Ricardo Alpuente, Maruja Recio y Mercedes Barranco. Dirección escénica, José Osuna. Una obra de denuncia por la vía del humor, que es tradicionalmente uno de los caminos más serios del teatro. ¡¡Ultimas semanas!!

VICTORIA. (Tel. 241-39-85.) — Tarde a las 6. Noche, a las 11. Exito clamoroso de Tony Leblanc y su gran Compañía de Revistas con el fabuloso espectáculo: ¡QUE VIENE EL MORENO! Con Eva Greiner, Lyna Ross, Nano Martín, «El Chico», Luis Cuesta, Agustín Dimon y el famoso ballet inglés «Doce Staford Dancers's».

WINDSOR. (Tel. 228-65-86.) — Hoy, noche, 10'45. Reaparición en Barcelona de La Chunga y sus gitanos en el aplaudido recital: «La Chunga en la Unesco». Laborables: Noche, 10'45. Vísperas y festivos: Tarde, 6'15 y noche, 10'45.

CINES

Salones de estreno

PALACIO DE LAS NACIONES. XI Semana Internacional de Cine en Color. Matinal a las 11 h. VIP, MIO FRATELLO SUPERUOMO, de Bruno Bozzetto (Italia). Tarde a las 16 h. MICHAEL KOHLHAAS de Volker Schloendorff (Alemania). A las 19 h. OS HERDEIROS, de Carlos Diegues (Brasil). Noche a las 22.30 LE DIABLE PAR LA QUEUE de Philippe de Broca (Francia).

ALEXANDRA. — 4'30 y 10'30: «Abrázame y sáciame de besos». (No apto.)

ALCAZAR. (Tel. 231-61-17.) — Dibujo y «Soltera y madre en la vida». (Mayores de 18 años.) Tarde, 5'15. Noche, 10'45, numerada. Película: Tarde, 5, continua. Noche, 5'33, 7'16 y 11'18.

ARIBAU CINEMA. (T. 2545108.) Tarde, 5 continua. Noche, 10'35: «El graduado», Technicolor. (Mayores 18 años.) Película, 5'10, 7'17 y 11.

ASTORIA. — «Irma la dulce», con Shirley MacLaine y Jack Lemmon. Tarde, continua desde 3'55. (Película, 4'05 y 6'55). Noche, numerada a las 10'15. (Película: 10'35). (No apto.)

ATLANTA. — Tarde continua: «Abrázame y sáciame de besos» (4'10, 7'30 y 11) y «El éxito» (5'50, 9'15). (No apto.)

BORRAS. (Teléf. 222-56-27.) — Continua: No-Do, «Las nenas del mini-mini» y «Tom Jones». (Mayores 18 años.)

BOSQUE. (Teléf. 227-07-93.) — Continua, 3'50: «Las nenas del mini-mini» y «Tom Jones». (No apto.)

CAPITOL. (Tel. 221-27-32.) — Desde 3'30. «Tiempo de Chicago» con Peter Lee, Lawrence y William Bogart (3'30, 6'32, 9'20) y «La hora del coraje», con John Ireland y Mark Damon (4'51, 7'56, 10'53). (No apto.)

COLISEUM. (Tel. 221-84-66. Tarde, continua desde las 4. Noche, 10'30, numerada: «La batalla de Inglaterra». Película, 4'10, 6'50 y 11. (Autorizada mayores 18 años.) Localidades anticipadas.

COMEDIA. (Teléfono 2215172.) «Isadora». (No apto.) Tarde, 4'30, continua. Noche, 10'25, numerada. Película, 4'30, 7'05 y 10'45.

CONDAL. (Marqués del Duero, 91, frente Teatro Talía. Tel. 241-76-49.) Tarde continua, desde 3'30: «El detective», por Frank Sinatra y Lee Remick y «El nuevo caso del inspector Clouseau», por Peter Sellers y Elke Sommer. No-Do. (No apto.)

DIAGONAL. (Tel. 217-41-03.)— Tarde, 4'45. Noche, 10'40, numerada: «Cuatro historias de amor». (Mayores 18 años.)

EXCELSIOR. — Tarde, continua, 3'30: «Negresco» y «Thompson 1880». (18 años.)

FANTASIO. — Tarde, 4'20. Noche, 10'15, numerada: «Irma, la dulce». (No apta.) Dada la larga duración de la película se ruega la máxima puntualidad.

FEMINA. (Teléf. 222-00-39.) — Tarde, 4'40, continua. Noche, 10'35: «Yo soy la oveja negra». (No apto.) Película: 4'50, 7'05 y 11.

LICEO.—«El tatuado» y «Compañeros de armas y puñetazos». (Apto.)

MONTECARLO. (T. 215-00-69.) Tarde, continua, 5 a 8'30. Noche, 10'45, numerada: «Cinco para el infierno». (No apta.)

NIZA. — «Las Leandras» y «Mañana os besará la muerte». (No apto.)

NOVEDADES. (Tel. 232-30-13.) Tarde, 4'10, continua. Noche, 10'30, numerada: «Funny girl», color, 70 mm. (Autorizada para mayores 14 años.) Película, 4'20, 7'10 y 10'55. Venta anticipada de localidades de 11 a 1 y de 7 a 10.

PALACIO BALAÑA. (Teléfono 230-56-52.) — Continua: No-Do, «Se armó el belén» y «Emboscada a Matt Helm». (No apto.)

CARTELERA DE ESPECTACULOS

PARIS.—Continua desde las 4: «Irma la dulce». Además: «La primera ilusión». (No apto.)

PELAYO. (Tel. 221-43-70.) — Continua, 4 tarde: «¿Que tal Pussycat?» y «El señor de Hawai». (No apto.)

PETIT PELAYO. (Tel. 2214370.) Continua 11 mañana: «Las leandras» y «Reto a los asesinos». (No apto.)

REGIO PALACE. — Continua: «Se armó el belén» y «Emboscada a Matt Helm». (Mayores 18 años.)

TIVOLI. (Teléf. 221-42-52.) — Tarde, continua, 4'30. Noche, 10'30: «Rachel, Rachel». (Autorizada para 18 años.)

URGEL CINEMA. (T. 2437954.) «La estrella del Sur». (Apto.) Tarde, 4'55, continua. Noche, 10'40.

WINDSOR PALACE. (Teléfono 228-02-88.) — Tarde, 3'50, continua. Pase película, 4, 6'10 y 8'05. Noche, 10'40, numerada: «¿Qué tal Pussycat?» (No apto.)

Salones de Cinerama

CINERAMA FLORIDA. (Teléfono 224-16-06. Floridablanca, 135. ¡ULTIMOS DIAS! Tarde, 5'40. Noche, 10'15. «Quo Vadis?», en Cinerama. (Pase película, 5'50, 10'25.) (Apta.)

CINERAMA NUEVO. (Teléfono 241-38-00.) — Tarde, 6. Noche, 10'30: «Al este de Java», en Cinerama. Pase película, 6'10, 10'40. (Apta.)

CINERAMA WALDORF. (Teléfono 223-23-02. Calabria, 38.) Tarde, 6. Noche, 10'30: «La vuelta al mundo bajo el mar», en Cinerama. Pase película, 6'25, 10'55. (Apta.)

Salas de Arte y Ensayo

AQUITANIA. (Av. Sarriá, 31-33. Teléf. 230-50-07.) — 4 y 10'45: «Roma, ciudad abierta» (v. o.), de Rossellini (4, 5'40, 7'35, 11) y «Redes», corto. (No apto.)

ARCADIA. (Tuset, 14. Teléfono 228-65-16.) — Todas las tardes 4'30 continua «Encontré zíngaros felices» (4'30, 6'26 y 8'13) y el corto «El mundo de la Moda». Noche, 10'45, numerada «Je t'aime, je t'aime» (Te amo, te amo), de Alain Resnais y corto. (Mayores 18 años.)

ATENAS. (Tel. 247-49-80.) — Tarde, continua desde las 4'45. Noche, 10'50, numerada «Helga» («El milagro de la vida»). (Mayores de 18 años.)

BALMES. (Teléf. 227-84-26.) — Tarde, continua, 4'40. Noche, 10'30, numerada: «Dos son culpables» (Le glaive et la balance), en v. o. de André Cayatte, con Anthony Perkins, Jean-Claude Brialy y Renato Salvatori. Película: 4'50, 7'25 y 10'50. (18 años.)

MARYLAND. (Tel. 222-19-66.) Tarde, continua, 4. Noche, 10'45, numerada: «La máscara del demonio» (en v. o.), de Mario Bavá, con Bárbara Steele y John Richardson. Además, «Atletismo» (corto) Película, 4'15, 6'10, 8'05 y 11'10. (18 años.)

PUBLI CINEMA. (T. 215-18-03.) Continua 11 mañana. Noche, 10'45, numerada, segundo título del Festival Godard: «Les carabiniers» («Los carabineros») v. o. (11'20, 1, 2'50, 4'40, 6'30, 8'20 y noche, 11'15) y corto. (No apto.)

REX. (Av. José Antonio-Rocafort. Tel. 223-10-60.) — Tarde, 4, continua. Noche, 10'45, numerada: «Signore y Signori» («Señoras y señores»), v. o. Pietro Germi. (Palma Oro Festival Cannes) y corto: «Viaje por Hong-Kong». (Mayores 18 años.) Película: 4, 5'55, 8'05 y 11'05. Venta anticipada de localidades.

RIALTO. (Pl. Calvo Sotelo, 3. teléfono 227-45-61. Aire acondicionado. Aparcamiento en General Goded, a 40 metros.) Tarde, continua, 4'15. Noche, 10'45, numerada: «El amor a los veinte años». (Película, 4'25, 6'22, 8'20 y 11). (Mayores de 18 años.)

REGINA. (Séneca, 22. Teléfono 227-54-01.) — Continua desde las 4'40: «Repulsión» y documental. Película: 4'40, 6'45, 8'50 y 11. (No apto.) Hoy último día.

VERGARA. (Tel. 221-76-46.) — Continua desde las 3. Noche, 10'45, numerada: «El fruto (es)» (v. o.) de Ulrich Schamoni, por Sabine Sinjen. (Película, 3'35, 5'35, 7'40 y 11'15.) Además: documental. Festivos matinal. (Mayores de 18 años.)

Salones de reestreno

ADRIANO. — «El gran golpe» y «Oh!». (No apto.)

ALARCON. — «Las cicatrices» y «Los 7 de Pancho Villa». (No apto.)

AMERICA. — «El Oeste loco» y «La semilla del diablo». (No apto.)

ARENAS y GAYARRE. — «Infierno en el río» y «¡Cómo sois las mujeres!»

ARNAU. — «Las cicatrices» y «Los 7 de Pancho Villa».

ASTOR. (Paseo Fabra y Puig, núm. 141.)—«Matrimonio 69» y «Tabú». (No apto.)

ATLANTICO. (Ramblas, 122.) Siempre apto. Continua, 11 mañana: «No le busques tres pies...» (Eastmancolor). Estreno: «Capricho» (color). Estreno. Revista cinematográfica. Vols. A y B.

A B C CINEMA. (Balmes, 306. Tel. 227-56-90.) — Continua: «Los subdesarrollados» y «Cara a cara». (No apto.)

AVENIDA. — «La vuelta al mundo en 80 días» y «Voy, le mato y vuelvo».

AVENIDA DE LA LUZ. (Teléfono 231-41-86.) — Continua desde las 11 de la mañana: «No somos ni Romeo ni Julieta» y «Juventud rebelde». (No apto.)

BARCELONA. (Totalmente reformado.) — «Los pecados de la señora Blossom» y «Mercancía humana».

BARCINO. (Tel. 219-30-96. Maquinista, 46.) — «El hijo de todas» y «El hombre del golpe perfecto». (Mayores de 18 años.)

BOHEMIO y GALILEO. — «Tabú» y «Sor Ye-yé», ambas en color).

BONANOVA. — «Funeral en Berlín» y «La Barrera».

CASTILLA. — «La carabina de plata» y «Mercancía humana». (No apto.)

CATALUÑA. — Continua, 4: «Una noche, un tren» y «En Ghentar se muere fácil», ambas en color. (No apto.)

CENTRICO. — «Los ojos perdidos» y «Los cien rifles», por Raquel Welch (en color).

CENTRAL. (Aribau, 8.) — «Mi doble en los Alpes», por Yul Brynner y «Plazo para morir». (Apto.)

CERVANTES. (Tel. 225-29-69.) «La vuelta al mundo en 80 días» y «Hombres violentos». (Apto.)

CINEMAR. — Continua desde las 10'45. Estreno No-Do B, «De la Tierra a la Luna» y «La última aventura». (Apto.)

CHILE. (P.o Gral. Mola, 28.) — «La vuelta al mundo en 80 días» y «Lluvias del cielo».

DELICIAS. (Travesera de Gracia, 224. Teléf. 213-43-40.)— «Cara a cara» y «Los subdesarrollados». (No apto.) Domingos y festivos, matinal a las 10'30.

DIAMANTE. — «Mañana os besará la muerte» y «Duelo a muerte en Río Rojo». (No apto.)

DIANA. — «Faraón» y «Mil dólares al sol». (No apto.)

DIORAMA. — «Encrucijada para una monja» (color) y «¡Sálvese quien pueda!» (color). No-Do.

DORADO. — «Cara a cara» y «Los subdesarrollados». (No apto.)

DUCAL. (Besalú, 24-30. Teléfono 255-06-15.) — «Voy, le mato y vuelvo» y «A las 9 cada noche».

EDEN. — «La vuelta al mundo en 80 días» y «Llovidos del cielo». (Apto.)

EMPORIUM. (Independencia, 238.) ¡La bombonera del Clot! «Jhonny Oro» y «¡Cómo sois las mujeres!»

EMPORIO. — ¡Grandes repartos en dos films en color! «Catalina la Grande», con Peter O'Toole, Jeanne Moreau y Jack Hawkins y «Los 100 rifles», por Raquel Welch, Jim Brown, Burt Reynolds y Fernando Lamas. (No apto.)

GALERIA CONDAL. (Teléfono 222-70-91.) — Cont. 11 mña. (No apto.) «Zarabanda bing bing». J. J. L. Vázquez. «El guardaespaldas», J. Paul Belmondo. No-Do. (Todo color.)

GOYA. — «Una mujer espera» y «La balada de Johnny Ringo». (No apto.)

IRIS. — «A las 9 cada noche» y «Voy, le mato y vuelvo». (No apto.)

JAIME I. (Av. República Argentina, 267-269. T. 247-11-02 y 247-43-96.) — Admire este programa doble en Technicolor en su pantalla gigante y su maravilloso sonido: «La mujer maldita». Elizabeth Taylor, Richard Burton y «Atrapado», Frank Sinatra, Peter Vaugham.

LATINO. (Ramblas, 27.) — «Mestizo» y «El halcón y la presa». (No apto.)

LIDO. (Pantalla panorámica. P.º S. Juan, 27. T. 225-49-19.) ¡Una auténtica bomba atómica a todo color, de suspense y terror! «El tormento de las 13 doncellas», Lex Barker, Karin Doy y «La mujer maldita», Elizabeth Taylor, Richard Burton.

LORETO. — «El Oeste loco» y «La semilla del diablo».

LUX. Hoy miércoles «Operación Rembrandt», «Cómo triunfar sin dar golpe».

MALDA. — «El hijo de todas» y «Luna de miel en familia».

MARAGALL. (T. 236-51-10.) — «Un extraño en mi vida» y «Camping».

MARINA. (Ginebra, 5, Barceloneta. Teléfono 219-64-64.) — «El espontáneo» y «Sobra un hombre».

MAHON. — «¡Ho!» y «El gran golpe». Avda. H. Militar, 70. Tel. 214-58-27.

MERIDIANA. — «Ponny Expres, veloz como el viento» («Bonanza») y «Tabú».

MODERNO. (Tel. 257-16-47. Refrigeración Carrier.) — Laborables 4. Festivos, 3'30: «No somos ni Romeo ni Julieta» y «Juventud rebelde». (No apto.)

MONTERREY. (Tel. 236-51-75.) «Villa cabalga» y «Plazo para morir». (No apto.)

NAPOLES. (Carrier. Teléfono. 236-51-25.) — Continua desde las 3'50 tarde: «La vuelta al mundo en 80 días», por David Niven y Shirley MacLaine y «Hombres violentos», por Glenn Ford y Bárbara Stanwick. No-Do. (Apto.)

ORIENTE. — «La caza» y «Atrapados». (No apto.)

PADRO. — «Boinas verdes» (color) y «La carabina de plata» (color). No-Do.

PALACIO DEL CINEMA. — Continua 3'45: «El detective» y «Tormenta en San Petersburgo», ambas en color. (No apto.)

PRINCESA. — Continua, 3'45: «Cómo sois las mujeres» y «El mercenario». (Ambas en color.) (No apto.)

PRINCIPAL PALACIO. — Continua: «Cara a cara» y «Los subdesarrollados». (Mayores 18 años.)

PROVENZA. — Extraordinario programa en color: «Los cien rifles», por Raquel Welch y «Hampa dorada», por Frank Sinatra.

PROYECCIONES. (Mayor de Gracia, 108.) — «Matrimonio 69» y «Tabú».

RIO CINEMA. (Matanzas, 40-Pinar del Río, 24-26, junto Viviendas del Congreso. Teléfono 251-13-22.) — «La Celestina» y «La esfinge de cristal». (No apto.)

RIVOLI. (Avda. Meridiana, 248. Tel. 349-09-20.) Continua desde las 4. No-Do, «Cara a cara» y «Los subdesarrollados». (No apto.)

ROXY. — Tarde, continua: 4: «El tatuado» y «Compañeros de armas y puñetazos». (Apto.)

SANLLEHY. — «Por qué te engaña tu marido» y «La muerte llama a la puerta».

SAVOY. (Tel. 215-37-76.)—Mat. 10'30. Tarde y noche, cont. Una película ultrajantemente divertida: «Rififí a la americana», Jim Hutton y Dorothy Pronine (en Technicolor). Un discutido film de Orson Welles: «Campanadas a media noche», con Jeanne Moreau. (Mayores 18 años.)

SELECTO. (Gracia. Totalmente reformado. Refrigeración Climair.) — «Voy, le mato y vuelvo» y «A las 9 cada noche». (No apto.)

SPRING. — «El espontáneo» y «Cifrado especial».

TEXAS. — «La esfinge de cristal» y «La Celestina».

TRIUNFO. — «El premio» y «El tesoro de Sierra Madre».

VENECIA CINEMA. (c. Dante, 18 y Tajo, 57. T. 2296049 Horta.) — «Adivina quién viene esta noche» y «El superagente Picapiedra».

VERDI. (Tel. 228-51-33.) — Continua de las 3'50 tarde: «La vuelta al mundo en 80 días», por David Niven y Shirley MacLaine y «Hombres violentos», por Glenn Ford y Bárbara Stanwyck No-Do. (Apto.)

VERSALLES. — «El tatuado» y «Teresa Raquin». Lunes, día 20. Presentación de Angelillo, Pepe Mairena, Isabelita Garcés. En el espectáculo: «¡España, Flamenco y Olé!».

VICTORIA. (San Andrés.) — «El bolero de Raquel» y «Bajo el signo de Montecristo». (Apto.)

CIRCOS

FESTIVAL MUNDIAL DEL CIRCO. (Pza. Universo. Feria de Muestras. T. 243-32-92.) ¡Continúa el éxito arrollador de los 30 mejores circos del mundo! Con el mundialmente famoso pasayo Charlie Rivel. Funciones, 6'30 y 10'45. Sábados y domingos, 3 funciones, a las 4 y 7 tarde y 10'45 noche. ¡Maravillosos grupos de elefantes, caballos leones... Emocionantes águilas humanas. Los saltadores de Polonia. Los beduinos del desierto.... etc. ¡Un circo fuera de serie! ¡Atención, niños! Domingos, a las 12 de la mañana, en el Parque de fieras del circo, grandes atracciones y visita a las fieras. Entrada 10 pesetas. Taquillas caravanas. Paseo María Cristina y Centro de Localidades. Rambla Cataluña. Servicio especial autobuses todas las noches a la salida del circo. No se pierda esta oportunidad. Solamente hasta el 19 de octubre.

INFANTILES

PEQUES. Trav. de Gracia, 55. (Balmes-Aribau). T. 228-58-30. Domingo 5 tarde: «Dos bandidos a las tres», con Pachín el valeroso. Mucha risa, mucho suspense «infantil». Gran sorteo de juguetes.

BOITES

BATACLAN BOITE. — Bar, bazar todos los días de 5'30 tarde a 9'30 noche y de 10'30 noche a 4'30 mañana. Avda. Madrid, 160-162. T. 250-30-99.

BOUM-BOUM. (Paseo de Gracia, 130.) — Laborables, 5'30, festivos, 5.

CIRO'S. (Muntaner, 244, frente Hotel Presidente. T. 227-59-89 y 217-39-59.)—Todos los días. Tarde, 6, (festivos, 5'30) noche, 10'45.

CLUB DOBLE ZERO. — ¡Juventud! Todas las tardes de 6'45 a 10. Festivos, 5'30. Av. Padre Claret, 168 (bajos cine Nápoles). Tel. 255-71-28.

CLUB ROMANO DI CAPRI. (Córcega, 503. Tel. 257-10-00 Discoteca. Tarde y noche.

CHEEK TO CHEEK. — Bar, discoteca todos los días tarde y noche. Totalmente reformado y ampliado, teléfono 217-11-84. Mayor de Gracia, 6 y 8.

D'CHARLES Boite «Vagumm» C. José Estivill, 28 (fte. Navas de Tolosa y Avda. Meridiana.) Tel. 349-98-77.

GEORGE V. Boite y Whisky Club. — Balmes, 380. Teléfono 247-11-85. A partir de las 5 de la tarde.

KEY CLUB. (Beethoven, 15. Turó Park. Tel. 230-91-32.) — Tardes, 6'15 (festivos, 5'30 y noches, 11'15).

LA RULETA. — Abierto todas las tardes de 5 a 10 horas. Riera San Andrés, 109 (esquina Meridiana).

LORD BLACK.—El mejor ambiente. Lo más nuevo. Visión del espacio cada noche. Entrada frente Monumento Sardana. Montjuich. Tarde, 7. (festivos y vigilias, 6 tarde). Noches, 11, parking. Teléfono 242-87-10.

MADDOX. (Playa de Aro.) — Abierto sábados y vísperas festivos noche. Domingos y festivos tarde.

NOSTREMON. (Pl. Lesseps, 3.) La boite más futurista de Europa. Bailes tarde y noche.

PARADISO. (Vía Augusta, 90.) Salón-estar. Audiomusical.

PLAZZA CLUB. Plaza Cataluña, 15. Baile discoteca. Sicodélico. Todas las tardes de 5'30 a 9'30.

PETER'S CLUB. Llobregat, 137 (Hospitalet). Festivos, 5 tarde.

REVOLUTION. (Lloret de Mar.) Abierto sábados y vísperas festivos noche. Domingos y festivos tarde.

ROMANOFF. García Morato, 26-28. Santa Coloma de Gramanet. Sábados y festivos, tardes.

SAN CARLOS CLUB. (Mayor Gracia, 137.)—Todos los días

SOKOA. (Av. Sarriá, 44.)—Refrig. Té-baile a partir 5 tde.

S'CUCS discotheque (en Camping Masnou). Permanecerá abierto vísperas y festivos a partir 6 tarde.

TETE A TETE. (Mallorca, 328.) Salón-estar. Audiomusical.

UROGALLO. (Balmes - Roselión.) — De las 6 tarde hasta la madrugada. Tel. 217-10-00.

VENUS. (Bailén, 196). Tarde, 6'15 a 9'30. Té-baile.

SALAS DE FIESTAS

BUENA SOMBRA. (Ginjol, 3, esquina Ramblas-Pl. Teatro.) Tels. 221-82-44 y 231-60-38. El más antiguo y típico cabaret de Barcelona presenta todas las noches a: PAQUITA CANALAS, JULI MERY, LOS CAMPEROS, ISMA, MIRYAM CASABLANCA y al famoso BALLET WALFORD DANCERS.

CALISA SEXY CLUB. (Ramblas, 61. Teléfs. 221-29-77 y 231-60-99.) — La sala más singular y acogedora de Europa presenta su supershow con AVERA CHARO, DOMONIQUE, HAGMET, SUSAN DIOR, STELLA, D'AMBRA, TARTARA WONG y CHRISTINE VON SVEID.

NEW YORK. Night Club. (Escudellers, 5, junto Ramblas.) — Incorpora nuevas vedettes a su superespectáculo «WORLD'S STAR 69». Un desfile de primeras figuras mundiales. la sexy de fuego alemana PATRICE ANACONDA, La vedette nórdica KALI KRAKATOA. Las ocho bellezas inglesas del ballet DOMINIQUE DANCER'S. La guapísima sexy de color norteamericana FAY CRAIG. La pareja acrobática RALF und NORA. La vedttte con ¿...? LORYS DIAMAR. Otra sexy alemana, NORA NORDEM. La mulata CARI CARITTA y la picaresca DORI D'OR. Todo un supershow de Night Club n.º 1 de Europa. Cada noche dos pases internacionales diferentes y todo vedettes. A las 11'45 y 1'45. Y... de 3 a 4'30, el mejor ambiente go-gó de España. Es obligada una noche en NEW YORK.

ATRACCIONES

PARQUE DE ATRACCIONES MONTJUICH. — Calendario de vacaciones del 13 de octubre al 3 de noviembre. Abierto solamente los festivos. Octubre días 19 y 26; noviembre, días 1 y 2. Abierto desde las 11 de la mañana. A partir del 4 de noviembre, abierto todos los días. (De 11 a 2 y de 3 a 7). Los lunes cerrado. Todos los festivos, abierto desde las 11 de la mañana. Como siempre feria de regalos con valiosos premios. El más bello panorama de Barcelona. Abierto todo el año. Autobús 101, desde Arco Triunfo y Plaza España. Funicular desde Paralelo.

Aquell 14 d'abril

Han passat molts anys des d'aquell 14 d'abril del 1931, en què primer des del balcó de l'ajuntament i després des del palau de la Generalitat, en Francesc Macià proclamà la República Catalana.

Una tal diada pot ésser adeqüada a la meditació i el reconeixement de faltes. Que lluny som d'aquella data i dels objectius que llavors s'assoliren!

Es molt cert que els pobles amb la seva actuació es marquen el propi destí. Nosaltres caminem vers una autonomia que ens serà atorgada d'acord amb els nostres mereixements. Tindrem, doncs, l'autonomia que ens haurem guanyat, ni un xic més, ni un xic menys; més aviat això darrer.

Hem superat quaranta anys de dictadura marcadament anticatalana, que ens intentà destruir com a poble, gràcies a l'esforç col·lectiu i a la perseverància en l'amor a la nostra cultura. Però ens ha costat sacrificis incalculables: exili, empresonaments, tortures de totes menes, afusellaments, misèria i una llista inacabable. Avui, encara, ens manca el reconeixement dels nostres drets com a poble i, cosa encara pitjor, no tenim la garantia que els mals que hem suportat no es repetiran.

I aquesta és la nostra realitat, ens agradi o no. Preguntem a qui sigui i com sigui: qui pot assegurar-nos que el que passà no s'esdevindrà de nou? El que ens costa anys i anys de lluita ho perdem en un mal dia; així ve succeint des del 1714: petits períodes de llibertat condicionada i llargs períodes de tirania.

En la commemoració del dia d'avui jo voldria alertar tots els catalans sobre aquest fet i sobre la necessitat d'obtenir, d'una vegada i per sempre, la seguretat de la nostra supervivència com a nació.

Es trist de reconèixer que les actuals perspectives polítiques no predisposen a l'optimisme. I la responsabilitat no la busquem en llocs estranys i allunyants, busquem-la entre nosaltres mateixos.

Tenim una Generalitat, encara sense atribucions, almenys el dia que escric aquest article, i un Consell executiu que el nostre president ha hagut de nomenar d'acord amb els compromisos que li imposaren a Perpinyà. Ningú no pot negar a aquest Consell el seu caràcter de representativitat, però és igualment cert que no respon al sentit d'unitat nacional que hauria estat aconsellable; i encara és més greu que, per primera vegada en la història de la Generalitat restaurada, hi són representats partits sucursalistes.

Es ben cert que el nacionalisme català no passa pas pels seus millors moments.

Se'm dirà que avui tots els partits catalans es diuen nacionalistes, sí, però fan una política regionalista. Seria preferible que es diguessin regionalistes i fessin una política nacionalista.

Cal conscienciar el poble del fet que ens haurem d'enfrontar molt aviat amb circumstàncies i moments perillosos i descoratjadors.

Avui, des de Madrid, legislen amb una tendència evident a bipolaritzar el país. La justifiquen dient que així serà més fàcil governar.

Es una apreciació totalment desconeixedora de les necessitats i realitats del país, i de l'eslògan ja esdevingut famós de «Spain is different».

El bipolarisme pot ésser efectiu en països de forta tradició democràtica, però serà fatal en nosaltres. Que cadascú prengui el seu Déu, perquè no ens porti a un nou 18 de juliol.

El bipolarisme és una clara garantia d'immobilisme i continuïtat, en la qual cosa sembla que estan d'acord els grans partits.

Les formacions polítiques catalanes, homologables o no a nivell d'Estat, vulguin o no vulguin, es veuran immergides en la política centralitzadora, i no se'n podran desprendre; així ha passat sempre, àdhuc durant l'època de la República, i no hi ha cap motiu per a creure que ara serà diferent.

Avui, això ja està succeint. Cal seguir les discussions al Congrés i al Senat per adonar-se'n tot seguit.

I els nacionalistes, què fem? El ridícul. La força que podria ésser majoritària a Catalunya, es veu fraccionada en grups i grupets, que es fan i es desfan, com una sardana.

Les causes són a la llum pública.

Diferenciem primer el nacionalisme d'una nació amb Estat propi del nacionalisme d'una nació oprimida. En el primer cas, el nacionalisme és sinònim d'imperialisme; en el segon cas, és la manifestació de la voluntat d'ésser, de la voluntat d'afirmació nacional.

El nacionalisme català, per aquesta última raó, encara no pot ésser altra cosa que nacionalista.

El nostre nacionalisme ha de ser solidari, o sigui, interclassista, ja que no es tracta d'alliberar solament un determinat estament social, sinó tota la comunitat, i no ja en un aspecte exclusivament polític, sinó també econòmic i social, cultural i de tot ordre.

Temps tindrem, si assolim els nostres anhels, de discutir les nostres ideologies i matisacions.

No té sentit voler pintar la casa d'un determinat color, si encara no tenim casa. Construïm-la primer amb bons fonaments, i ja veurem després, entre tots plegats, de quin color la volem.

I això no vol pas dir que el nacionalisme català no hagi de tenir contingut social. L'ha tingut i el tindrà sempre, ja que és precisament un moviment eminentment social.

No tindria sentit lluitar per la llibertat nacional i política de la nostra terra, i no voler la llibertat i la justícia social per als seus ciutadans. Però, d'això a la imposició de dogmatismes hi ha molta diferència.

Doncs, això que sembla tant clar, és oblidat per molts, i ens passarà com durant la guerra del 1936 al 1939; primer, es volgué fer la revolució i els resultats els coneixem prou bé: perdérem la guerra i adéu revolució...

En nom del partit que represento, la trajectòria de lluita i la fidelitat ideològica del qual són inqüestionables, voldria fer una crida a tots els catalans nacionals, perquè s'incorporin a l'activitat política del país, única forma de poder influir en el seu destí, que ens és comú.

El nihilisme pot ésser un suïcidi, que els nostres descendents no ens perdonarien.

Es preferible actuar per pròpia voluntat que veure't obligat a fer-ho per la voluntat dels altres; així els nostres fills ja fa generacions que estan lluitant i morint per causes alienes.

En política és preferible una acció inadequada que no pas una inacció, la qual no és altra cosa que prendre partit a favor del dominador, d'aquell qui precisament va contra els nostres interessos.

Metre els catalans lluitem separadament, serem vençuts col·lectivament.

Però no perdem l'esperança. Les posicions s'aniran aclarint, i el xarampió i altres mals de la infància desapareixeran.

El nacionalisme català ha de romandre fidel a si mateix, retornant a les seves arrels, cosa que no vol dir quedar encarcarats, o sigui, que ha de mantenir el principi immutable que és un moviment social i unitari al servei de la comunitat.

Catalunya necessita tots els seus fills, i les reivindicacions del nacionalisme català són en el cor de tots els catalans.

Estimar, servar i organitzar políticament la nostra comunitat és el deure i la fita del nacionalisme català.

Josep Planchart
Secretari General d'Estat Català

El llenguatge

Els colzes

Amb el substantiu colze, que designa la part posterior de la juntura del braç i l'avantbraç val més no ferhi gaires bromes, perquè ens donen molt mals resultats. El més nefast de tots, sens dubte, és l'ús que es fa avui del verb recolzar (i del seu derivat recolzament), usat reiteradament, amb una pertinaç tossuderia, amb el valor de «prestar suport, ajudar abonar». Cal recordar que és la mateixa persona que necessita el suport dels altres, perquè ha adoptat una actitud compromesa o perquè ha fet unes afirmacions arriscades, qui pot dir que es recolza en tals o tals fets o bé que recolza les seves idees, manifestacions, etc., en tals o tals arguments. Però els altres, els solidaris, els qui hi estan d'acord i li volen fer costat, no recolzen res: ells han de dir que li presten suport, que l'ajuden, que abonen les seves paraules o la seva actitud, que s'hi solidaritzen. El desig de trobar un equivalent únic a l'ambivalent «apoyar» del castellà es resol sovint, irremeiablement, en aquest error tan combatut –fins ara, sembla, amb escassa eficàcia.

També n'hi ha que diuen que «xerren pels colzes», en el moment que tenen present la locució del castellà «hablar por los codos». No sembla pas que aquesta expressió tingui cap tradició entre nosaltres i cal considerar-la com un calc literal de la del castellà. Hi ha, certament, més d'una manera per a expressar la mateixa idea, però la que podríem indicar com a equivalent és enraonar o xerrar pels descosits, amb una inspiració, diríem, afí a la del castellà, ja que els colzes són, efectivament, llocs propicis per als descosits.

El tercer escull contra el qual cal prevenir és el que representa el verb del castellà «codearse». Acabem de llegir –en un article idiomàticament poc afortunat, és cert– «s'havia codejat amb el bo i millor de la polifonia europea». El verb «codejar», però, no existeix en català, en què se sol recórrer al verb fer usat pronominalment, és a dir fer-se, molt propi del llenguatge popular: S'havia fet amb el bo i millor... Els nostres diccionaris d'equivalències, els quatre que hem consultat, indiquen, a més de fer-se, tractar-se de tu a tu. No indiquen, en canvi, una altra solució excel·lent, alternar, que el Diccionari Fabra recull i que il·lustra amb l'exemple Ella alternava amb les senyores més distingides de la ciutat.

Albert Jané

Bústia

Qüestió de gols

Els dos equips de futbol de Barcelona perderen els partits jugats amb els madrilenys, i això com a catalans no ens plau gaire, més aviat ens molesta. Però ¿què és més interessant: els gols que els nostres equips puguin marcar als madrilenys, o bé els que Tarradellas els marqui a favor de Catalunya?

Joan Farré i Gual
(L'Espluga de Francolí, Conca de Barberà).

Pensions

Els ex-consellers de la Generalitat cobraran una pensió de cinquanta mil pessetes mensuals. Als militars professionals que feren la guerra en el bàndol governamental els han estat reconegudes totes les seves «prebendes». La vídua d'Azaña cobrarà una pensió d'un milió vuit-centes mil pessetes anuals. La vídua de Franco –segons al seu temps es va fer públic– cobra uns set milions de pessetes anuals. Per les vídues de Camilo Alonso Vega i Carrero Blanco, les Corts votaren al seu dia uns suplements a afegir a les pensions que reglamentàriament els correspongueren.

Els que d'un bàndol i de l'altre vam haver de fer-nos la guerra –molts de nosaltres ara xacrats i envellits prematurament per les

● Passa a la p 4

(En aquesta secció només seran publicades les cartes que siguin breus i diguin nom i adreça de l'autor. Ens reservem el dret de reduir-les, si no se'ns indica altra cosa.)

Sucursalisme i Catalunya

És diu que el sucursalisme és actualitat, però que aquesta actualitat és produïda per la mala fe i les especulacions tàctiques d'alguns partits de dreta defensors de la burgesia, que, seguint el seu mal costum, contra la classe obrera volen oposar la nació catalana.

No penso defensar ningú i només em preocupa Catalunya i la realitat que ella és, i en la meva modèstia vull analitzar el problema, procurant ésser tan objectiu com sigui possible.

En primer lloc, i és obvi, però cal dir-ho, Catalunya és una realitat social, que en si considerada no és de dreta ni d'esquerra; és una cultura, una forma de viure. Ara bé, en un dels seus aspectes, el polític, té, com qualsevol país, dretes i esquerres, i classes socials, i cap d'aquests grups no té el dret ni el privilegi d'afirmar que és la nació, o que la representa. En segon lloc, el sucursalisme, definit en aquest cas com un control d'un partit català, no és, malauradament en aquest moment, privilegi de les dretes o de les esquerres. Tant a dreta com a esquerra s'evidencia un procés que ens porta per aquest camí. He llegit a la premsa que un grup, diguem-ne de centre encara que per a molts és dreta, ha constituït el CCD, en el qual diuen, s'inclourà la UCD del senyor Suárez, que desapareixerà de Catalunya. I així mateix he llegit que els senyors Múgica i Solana del PSOE han tingut contactes amb els seus representants i amb els d'un altre partit socialista, a fi de parlar de la unitat, conservant en segon lloc les seves sigles. Es un procés i com a tal, tant en un cas com en un altre, no es pot dictar sentència fins al final, però amb tot resulta alarmant per a Catalunya, ja que després d'anys i diades ens podem trobar amb un Estatut i un Parlament amb diputats vinculats a obediències estranyes, perquè l'oferta electoral sigui migrada.

Jo sóc d'esquerra, i tinc confiança en l'home fins que no em demostra el contrari, i, per tant, espero molt dels nostres polítics, que crec que passen per un mal moment que els allunya de la realitat que és Catalunya. El mal potser rau en el fet que són molts quaranta anys sense fer política, i, quan de sobte es pot treballar, dominen més els aspectes de poder immediat, o de les eleccions, que el país que entre tots hem d'interpretar políticament i que no pot entendre aquest procés.

El sucursalisme, que és un fenomen vinculant, té dos subjectes, el central i la sucursal, i es diferencien que, encara que es consulten, és el central el qui decideix. En el nostre cas, considero admirable (políticament i en abstracte) l'actitud del poder central, entenent com a tal, no el govern, sinó la de totes les forces polítiques espanyoles, que tenen una coherència que a nosaltres ens manca. Veuen ells que Catalunya es desperta políticament en català, i a més de la pre-autonomia ens donen el sucursalisme, que, anant molt lluny, serà una adaptació del que és nostre amb canvi de noms.

Davant del fet, què fem els catalans? Ens barallem i ens tirem pel cap els anatemes que ens haurien de dir ells. Realment en saben més, perquè nosaltres no volem aprendre. Ens fan por les paraules, que ens diguin que no som prou d'esquerra, que dividirem la classe obrera, com si la unitat de la classe obrera hagués de passar forçosament pel procés esmentat. I allò que realment fan és seguir la consigna estatal de formar un bipartidisme, que no seria dolent, si fos possible, però que de la manera que és preparat, es converteix, salvant les distàncies històriques i alguns factors sociològics, en la repetició de la jugada del senyor Cánovas del Castillo, ara fa cent anys, en repartir tot el poder polític en dues grans formacions, dreta i esquerra, a nivell estatal.

Sóc conscient que a Catalunya hi ha un alt tant per cent d'immigrats que integren en gran part la classe treballadora, com és un fet que hi ha interessos de tipus capitalista que poden resultar vinculants. Ara, ni en un cas, ni en l'altre, no considero irreversible que l'única sortida sigui la vinculació sucursalista.

No crec que hagin d'existir uns partits per als castellanoparlants i uns altres per als catalans. Crec que tots poden estar en una mateixa formació, tenen idèntica problemàtica, i la qüestió de l'idioma se superà a través de la integració. Penso en el que diu Francesc Candel: «La patria es donde se pace, no de donde se nace». I com ha dit un altre: «a patria son los hijos».

No es tracta d'excloure el poble treballador del problema nacional català; es tracta de dir-li que és català, que és a casa seva, i que tots a casa nostra tenim el dret de decidir.

Jordi Casas-Salat Fossas (FNC)

Bústia

● Ve de la p 3

penalitats sofertes a les trinxeres, els camps de concentració i els batallons de treballadors—, combatents obligats a defensar els interessos dels marits d'aquestes vídues i de tots aquells homes ambiciosos de poder que ara tan suculentes pensions cobren, si tenim maldecaps ens els hem de fer passar.

«Un de la 69 Brigada»
(Sabadell, Vallès Occidental).

Catalanitzen els tribunals

He estat més d'un matí veient judicis laborals a la «Magistratura de trabajo». El primer que he constatat és que tot, absolutament tot, és en castellà...judicis, escrits, comunicats...tot en castellà.

I tot això al costat del monument a Rafael Casanova...

Volem que el català sigui l'idioma oficial dels jutjats i els tribunals!

Un estudiant de dret
(Sabadell, Vallès Occidental).

La resposta del conseller de Treball

Tres cartes a la «Bústia» han provocat l'esperada resposta del conseller de Treball, excusant-se humilment pel retard. La contestació, no obstant això, no pot ésser més desoladora, en dir: «He d'informar-vos que aquesta conselleria està esperant el traspàs de serveis i, per tant, les seves atribucions són encara molt limitades, la qual cosa fa molt difícil de poder realitzar les gestions que em demaneu. En l'actualitat el calendari laboral vigent oficial és l'acordat pel ministeri de Treball. No obstant això, quan sigui possible de prendre qualsevol decisió per part de la Generalitat sobre aquest aspecte, s'informarà públicament».

Si no està vedat a un simple ciutadà de sol·licitar quelcom a un organisme estatal amb una elemental instància de les del «expone» i «suplica» degudament timbrada i amb «Dios guarde a V I muchos años», no s'explica com una entitat tan oficialment instal·lada com és la Generalitat no pot ni adreçar-se al ministeri del Treball sol·licitant que, com l'any 1977, les festes tradicionals no establertes en el calendari laboral oficial es continuïn celebrant, si més no com a festes recuperables als efectes laborals.

Ferran Llopis
(Barcelona).

Esperit de selecció

En la secció «El llenguatge d'AVUI (4-4-78) trobem la bona nova d'haver-se incorporat al diccionari uns noms científics que no hi figuraven per la S F de l'Institut d'E C. En l'últim paràgraf d'aquella recensió es deia que s'hi ha inclòs certa paraula baixa, la qual, com d'altres per l'estil, podríem gaudirnos si s'oblidava totalment.

No dubto pas que sigui molt benemèrita la labor de l'esmentada corporació, per més que es nota sovint que es mou amb certa temença, mancada potser de prou empenta, ja que no de sentit cultural de selectivitat.

¿Per què, per exemple, no es mira de corregir alguns mots com en la barreja dels acabats en t o en d, enriquir algunes equivalències de paraules i estudiar millor la semàntica de molts noms locals, per arribar a una correcció definitiva, d'acord amb els municipis?

En un full que vaig enviar a l'Institut (31-12-74) hi estudiava uns quants toponimics. Alguns que esmentava veig que s'han corregit, no precisament perquè ho constatés. Altres, no. Per exemple: perseveren Alpens en comptes de Pens o el Pens, Besora per Basora, Borredà per Borradà, Collsuspina per Collsespina, Gombren per Gombreny, les Llosses per les Lloses, Merles i Merdençol per Marlés i Mardençol, Salselles per Centselles, Sescorts per Sescots, Seva per Selva o Seuva (a la comarca hi ha Savassona i Font de Sauvanegra), Taradell per Terredell, Vallcabre per Balcebre, etc.

Barnils Masat
(Vic, Osona).

Un error escripturístic?

A la cruïlla de l'avinguda Infanta Carlota amb el començament del carrer Provença, davant per davant de l'estació de servei Citroen, hi ha escrit en lloc ben vistent per al públic que circula per aquest indret un escrit que diu: «Caja de Ahorros de Cataluña. La Caixa de tots. Fiesta del Libro 1978: del 17 al 24 d'abril. **Demani** el libro a **qualsevol(?)** de les nostres oficinas». Sembla que hom corre molt a la unificació dels parlars hispànics!

Si no recordo malament, fou Unamuno, aquell basc d'ànima castellana, qui un dia digué: «Temps serà temps que els diversos llenguatges hispànics s'aniran progressivament unificant per donar origen a l'idioma pròpiament espanyol». Si bé no amb aquestes paraules, sí amb el sentit semblant abans dit.

Però del que volgué manifestar l'al·ludit escriptor a la manera d'estar escrit el pamflet de referència, hi ha un abisme.

Aquestes línies escrites, a més de mostrar-nos la incultura de qui les escriví, ens demostra el poc respecte que li mereixen els dos idiomes més extensos de l'Estat espanyol; fa un tort ben escaient a l'entitat que, segons sembla, és la impulsora d'aquesta classe d'anuncis.

Està bé tenir poc respecte a les nostres institucions?

Josep Rull i Huch
(Barcelona)

Agressivitat

Emprant els mateixos arguments de la conciutadana M Carme Riba Armenter en la lletra apareguda en aquesta secció «Bústia» (dijous 6-4-78), diria: «Observo des de fa temps la molta agressivitat de CDC envers el PSC-C. Ultimament sembla que dins CDC estan molt ressentits de la gran victòria electoral del passat 15-J dels Socialistes de Catalunya».

Jo també crec que no n'hi ha per tant, ja que tothom sap que aquests partits que volen donar patents de catalanitat s'han lliurat —amb tota la seva nacionalitat— al capital monopolista i imperialista, i penso que estan fent de comparses d'UCD.

Voldria invitar tots els catalans que no entenen o no volen entendre el procés unitari de tots els socialistes de Catalunya, a la lectura de l'article signat per Joan Cornudella i Feixa «Sobre el sucursalisme» (Avui, dimecres 5-4-78).

Miquel Aguilà i Barril
(PSC-C)
(Balaguer, la Noguera).

Morts a l'exili (85)

Picasso

Picasso va néixer a Màlaga el 1881, i va morir a França el 1973. ¿Per què incloem el seu nom, algú podria preguntar-se, sota una rúbrica que en principi sembla reservada als exiliats catalans? ¿Què entenem per catalans, m'afanyaria a respondre: el simple atzar geogràfic del lloc de naixença o bé el manteniment d'uns lligams afectius i solidaris amb la terra on es veié la llum o en la qual hom va arrelar-se? En el nostre cas, aquest segon aspecte revesteix una primerissima importància, donada la tradició secular de les onades immigratòries, infinitament agreujades aquests darrers quaranta anys. I si, arraconant les hipocresies que ja comencen a insinuar-se, volguéssim definir «La catalanitat», no hi ha cap dubte que el primer element constitutiu el trobariem en una llengua mil·lenària, mantinguda miraculosament durant uns segles difícils gràcies a la gent senzilla —els analfabets!—, i que ara dues generacions de catalans alfabetitzats inconscients i menyspreables, deixen entrar tranquil·lament en la fase pre-agònica.

Picasso va arribar a Barcelona quan tenia onze anys i mig. El seu pare havia estat nomenat professor de dibuix «a Llotja». Situació ben modesta, que en certa manera ni arribava a la d'un modest funcionari. (L'artista de renom mundial recordava molt bé que els finals de mes, a casa seva, solien ésser més aviat angoniosos.) Un dia, quan li vaig preguntar: «I com aprengué a parlar el català?», la seva resposta, en la situació actual, resulta ben reveladora: «Que es pensa que me'n vaig adonar? A casa meva, ben entès, parlàvem en castellà, però tots els meus amics eren catalans i jo em vaig posar a parlar com ells sense ni adonar-me'n.» Sembla ara...

Deixem estar alguns aspectes prou coneguts: el modernisme, «Els quatre gats», la revista «Joventut», el color dels dos períodes cèlebres, les nombroses amistats —entre elles potser caldria destacar Nonell i Manolo, sempre admirats, i el doctor Cinto Reventós, «un amic de l'ànima», com deia un home que no tenia res d'un sentimentaloide. Deixem estar fins i tot les seves donacions perquè es creés el Museu Picasso, conegut ja arreu del món, però aturem-nos-hi un moment, tanmateix, per tal d'esmentar un nom que no deu caure en l'oblit. Si existeixen les Fundacions Picasso, Casals, Miró —i moltes d'altres—, es deu en primer lloc a la labor intel·ligent, obstinada i abnegada del notari Raimon Noguera, un octogenari que conserva l'entusiasme de la veritable joventut, que defuig tota mena de «vedettisme» i que, en aquesta etapa en què la mediocritat és reina i senyora, ens honora a tots nosaltres.

Actualment Palau i Fabre sap, millor que ningú, com a Picasso li plaïa de parlar en català. Al començament de la conversa es notava una certa vacil·lació, que desapareixia tan bon punt s'engegava. De què provenia aquesta vacil·lació? Del fet que en els darrers trenta-tres anys de la seva existència li havia faltat el bain de Jouvence **que hauria representat retrobar —i retrobar-se— el país, no de la seva infantesa, però sí de la seva adolescència i de la seva edat juvenil. Per això li agradaven tant les comarques rosselloneses. No he oblidat com una vegada em digué: «M'agradaria moltíssim tornar a Barcelona, però no hi aniré mentre hi hagi aquest règim.» Com Casals (per bé que aquest es referís més concretament al Vendrell). Ara sembla que, enmig de les enganyifes de la societat de consum, alguns jovencells no volen o no saben comprendre determinades actituds. Pitjor per a ells. La Bíblia diu que a voltes n'hi ha prou amb un just per a salvar una ciutat; confiem que a la pobra Catalunya actual, aigualida i deixatada, sempre quedaran alguns justos per a admirar uns homes de projecció universal que no tornaven a la seva terra precisament de tant com l'estimaven.**

Josep Maria Corredor

Retalls

Vigílies de l'Apocalipsi?

El projecte de llei de representació de treballadors en l'empresa pot convertir-se en la poma de la discòrdia del jardí del consens. L'ofensiva de la Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresarials, instrumentada mitjançant comunicats que utilitzen un llenguatge alarmista i fins i tot amenaçador, ha estat contestada per les centrals sindicals en termes de significat oposat, però d'un to molt semblant.

No resulta fàcil d'entendre que la UCD hagi col·locat en plena recta final dels debats constitucionals un projecte de llei tan conflictiu com el que comentem. Es va ajornar la convocatòria de les eleccions municipals, incomplint els propis compromisos i creant una gravíssima crisi amb el PSOE, amb l'argument que la campanya electoral podria excitar els ànims i crear friccions perjudicials al consens. No obstant això, ara ha deixat que salti a la palestra una de les qüestions de maneig més difícil de l'etapa constituent, ja que els conflictes dels interessos no resulten de tan còmoda negociació i de tan equitativa resolució com els enfrontaments ideològics.

L'estratègia del govern resulta encara més incomprensible si es té en compte que el govern encara no ha negociat amb les centrals sindicals la destinació del patrimoni del sindicalisme vertical i manquem d'una llei ordenadora dels sindicats i d'un marc legal nou i necessari de les relacions col·lectives de treball. Si es té en compte que a tot això se suma una reforma fiscal que ha espantat seriosament els empresaris la del sistema financer i la mateixa realitat de la crisi econòmica, els incentius a la inversió és evident que es plantegen difícils.

La reacció de les centrals empresarials es caracteritza, no obstant això, per la seva virulència i desplegament de mitjans. També pel seu alarmisme. Una cosa és discrepar del projecte de llei, tal com ha sortit de la ponència, i una altra, anunciar l'adveniment del judici final.

(...) La pèrdua dels nervis per part dels responsables de la CEOE s'ha magnificat en les declaracions del seu president, Carles Ferrer, als Estats Units, on ha pronosticat la fi de la nonata economia de mercat a Espanya. El que un líder pot i ha de dir en missions oficials per l'estranger és una qüestió delicada. Vaticinar el caos a Espanya pot significar una actitud reservada per part del món americà dels negocis respecte a les inversions en el nostre país. Això no interessa els empresaris que allí busquen finançament internacional, ni l'Estat que fa semblantment i que ho necessita per a combatre l'atur.

¿Quines seran les actituds dels grups parlamentaris davant la pressió d'empresaris i treballadors, que comença a tenyir-se de tintes tan demagògiques en ambdós casos? Aliança Popular sembla disposada a posar els seus diputats al servei de la CEOE. Quant a la UCD, el caràcter interclassista del seu electorat i la coexistència de corrents ideològics contraposats la situen en una posició difícil. Es una incògnita l'actitud que adoptaran els socialistes i els comunistes —principals inspiradors del projecte en la seva última redacció—, enfrontats amb un dilema que els pot obligar a elegir entre el consens polític i la pressió de les seves bases. I aquestes coses, sens dubte, havien d'haver-se pensat a l'hora de redactar l'informe de la ponència.

Pel que fa al contingut del projecte de llei en discussió, la primera impressió és que es tracta d'una normativa que dóna forma jurídica a relacions industrials corresponents a societats avançades i amb forta tradició sindical, tant pel que fa al nombre de treballadors afiliats com a l'eficiència de les mateixes centrals i la responsabilitat i disciplina dels seus quadres i bases.

(«El País»12-4-78)

Enraonà i guanyà

El president Suárez sempre guanya quan està contra les cordes i, amb una mica de sort, sembla que també guanyarà contra els seus queixals. La crisi política, desencadenada amb motiu de la dimissió del vicepresident Fuentes Quintana, es tancà dijous passat amb una victòria bastant clara d'Adolf Suárez. Vint-i-quatre hores abans semblava seriosament derrotat.

La seva primera intervenció davant el ple fou ralment una catàstrofe: lenta, cohibida, repetitiva i avorrida com una fàbrica de maons. Suárez, que no s'adreçava al Parlament feia gairebé sis mesos, es posà a parlar davant el ple forçat per les circumstàncies, va tenir por i ho va fer allò que se'n diu malament. Per llevà tota autenticitat i energia a les seves paraules

El president, que aquests darrers mesos anava perdent cada cop més autoritat per raó del seu mutisme, quan per fi obrí la boca dimecres passat, defraudà encara més. Només una cosa, per pur atzar, li sortí bé. Les llargues hores consumides pel president i el vice-president Fernando Abril en llurs respectius informes, avorridíssims i exhaustius, impediren acabar el debat en una tarda i esventaren del Parlament tota possible contestació amb lluïment. Avorreix i guanyaràs.

Però l'endemà, després que tots els partits de l'oposició —llevat de Fraga— haguessin comunicat, l'un rera l'altre, que no estaven disposats a arraconar el govern, Suárez es revenjà i demostrà a l'atònita afició que, a més a més, pot acabar essent un gran parlamentari. Tancà el debat amb disset minuts de paraules improvisades i plenament encertades que explicaren amb tota sinceritat les dificultats amb què es veu el govern en la pacífica transició espanyola i es guanyaren el respecte i l'admiració i tot del Parlament. Suárez eixí de la crisi. (...)

El cap comunista Santiago Carrillo s'havia desenganxat del tren d'atac contra Suárez feia un parell de setmanes. Els socialistes trigaren més. Des de Canàries, Felipe González amenaçava que es llençaria a tot en el ple. Però Fraga continuà escridassant-se i els socialistes acabaren per fer cap també a la pleta del president Suárez. Més val Suárez sol que acompanyat de Fraga.

El president ha tornat a guanyar i, aquesta vegada, sense treure's cap conill de la mànega. Fraga ha tornat a perdre, però aquest cop civilitzadament. I el gran guanyador, entre bastidor, pot ser aquest altre president hispà, el president de Catalunya, Josep Tarradellas, que amb la seva sagacitat de pagès carregat d'exilis i experiència vingué a aconseguir coses a Madrid justament la setmana que Suárez estava més moix. Si no hi hagués hagut un Tarradellas, probablement aquest país n'hauria hagut d'inventar un, perquè ell és la persona que pareix més capaç d'aconseguir una autonomia real de Catalunya sembla rebomboris ni tragèdies.

(«Cambio 16», 332 16-4-78)

Cinema

Il·lusió i realitat del mite

Valentino. – Director: Ken Russell. Gran Bretanya 1977. Intèrprets: Rudolf Nureyev, Michelle Philips, Leslie Caron. Club Coliseum.

Desmitificar els mites és un dels exercicis més saludables i a vegades més fraudulents que ha realitzat l'art dels nostres dies. A vegades pot servir per a oferir la visió lúcida del mite tractat i a vegades constitueix un recurs per a dissimular la pròpia mediocritat del qui se'n serveix.

Un dels desmitificadors més importants del cinema actual sens dubte és el britànic Ken Russell. D'aquí ve que el seu enfrontament amb Valentino hagi despertat d'antuvi una gran expectació. Ell mateix, Ken Russell, convertit ja en un mite, tenia davant seu una nova oportunitat per a confirmar-se, però ensems corria el risc de començar a cavar la seva tomba. Valentino és molt Valentino. Val a dir que se'n surt bé. I se'n surt bé, entre altres raons, perquè no intenta principalment desmitificar Valentino, sinó oferir-ne una visió pròpia, no cal dir que lliure, lliberrima si voleu, però alhora respectuosa.

Com sempre que s'enfronta a un personatge real, Russell passa per damunt d'exactituds històriques i ho situa tot en el si de la seva llibertat imaginativa i creadora. El fet que, com deia, demostri un clar respecte pel personatge –una condescendència que plana al llarg de tota la tènue o esquemàtica trama biogràfica– fa que a la fi aquest Valentino pugui arribar a decebre els incendiaris de cadàvers els destructors d'arbres caiguts.

Fins i tot el factor impotència sexual del protagonista rep un tractament condescendent. El que escapa totalment a aquesta visió, el que és atacat amb força i sense pietat, és el muntatge industrial-capitalista del cinema americà, el substrat cultural que n'és el suport i també, no cal dir-ho, la societat americana com a famèlica de mites que després consumeix adelerada, insaciablement i grollera fins a les deixalles.

Però fins aquí hem parlat del significat, del contingut de l'obra. I això, en definitiva, en un film de Russell, quasi sempre es pot dir que no compta. El que tanmateix compta és aquest domini que té de la seva pròpia estètica, la seva capacitat per a donar coherència plàstica i virtualitat formal al recarregament barroc, la potència que sap imprimir a la grandiloqüència escenogràfica i escènica. Tot això és una constant d'aquest gran realitzador que prodiga al llarg dels seus opus. I tot això, també, condiciona el resultat global del film, pel fet que ofereix buits considerables, falles de ritme ostensibles, etcètera. Camina una mica a salts. Però amb unes parts altes sublims, «épatants», d'una bellesa i una espectacularitat insuperables. Cal afegir que Rudolf Nureyev ajuda molt i molt bé Russell.

Amb la projecció d'aquest film s'ha estrenat una nova sala, la del Club Coliseum, que sembla que es dedicarà a un tipus de cinema de qualitat però al mateix temps d'un fort contingut comercial. Diguem que la sala és molt còmoda i agradable i possiblement resultarà adequada als objectius comercials traçats.

Jaume Comellas

La solitud d'una dona

Buscando al señor Goodbar, de Richard Brooks, amb Diane Keaton, Tuesday Weld i William Atherton. Estrena: Coliseum, Balañá i Rio.

Vet ací un film bastant insòlit dintre l'estereotipada producció nordamericana, de llenguatge desvergonyit que la hipocresia de les imatges s'encarrega d'atenuar. Juga fort la carta del pintoresquisme exagerat i, al meu entendre, perd la jugada. Perquè, en lloc de captivar i arrossegar l'atenció de l'espectador, atordint-lo, allò que fa és distanciar-lo: com més endavant va la «cosa», menys se la creu.

La protagonista és una mestra d'escola somiatruites: no d'una escola corrent, sinó de nens sords i muts. Viu amb els pares, que tampoc no són corrents, sinó uns neuròtics com la resta dels fills. Està enamorada d'un mestre ben plantat, però no està lliure: és casat i no pensa deixar la dona. Quan es cansa dels revoltaments de catre (no hi ha altra paraula més apropiada), la deixa, i ella aleshores passa les nits buscant parella, no en llocs més o menys normals, sinó en els antres més crapulosos de la ciutat i on les drogues «fortes» són tan corrents com entre nosaltres la taronjada..., relacionant-se sempre amb gent violenta, inestable, viciosa i tots els etcèteres que vulguen... Mal camí per a trobar una raó per a viure o per a morir, com sembla endevinar-se (almenys en els propòsits del realitzador).

Tal vegada es tracta de la il·lustració d'un cas de dona alliberada, que malgasta la seva independència en nicieses destructores. Per què no està encara preparada? La veritat és que tot té un regust reaccionari i s'insisteix massa en situacions semblants, reiteratives fins al cansament. Respon a una realitat generalitzada d'aquella societat? Voldríem creure que no hi existeix tant de vici, neurosi, buidor i imbecil·litat. I tanta solitud. Un bon treball interpretatiu per part de Diane Keaton i els homes que l'acompanyen.

Enric Ripoll-Freixes

Avortar a qualsevol preu

Abortar en Londres, de Gil Carretero, amb Consuelo Ferrara, Pedro-Mari Sánchez i Virginia Mataix. Estrena: Excélsior, Liceo i Versalles.

Malgrat el títol, no es tracta d'una barrabassada comercial més, sinó d'un film seriós que exposa un problema ben actual. I ho fa d'una manera planera, directa, simpàtica i sense embuts ni inútils hipocresies. Recorre a una narració de caràcter popular amb ingredients que poquíssimes vegades s'allunyen de la versemblança i de la veritat quotidiana; només es permet algunes pinzellades sensibleres i moralistes, perquè no es tracta d'un documental, sinó d'un film d'argument. Hi ha també una bona dosi de denúncia. Perquè si és veritat (i ningú no ho dubta) que cada any als països de l'Estat espanyol 300.000 dones s'arrisquen a avortar en pèssimes condicions d'higiene i seguretat. Com que no poden anar sinó a clíniques estrangeres, aleshores resulta doblement criminal que no puguin comprar-se lliurement anticonceptius i que a les escoles no es permetin cursets efectius d'educació i àdhuc de pràctiques sexuals. Si no es pot deturar la natura (i estimar a fons és un dels sentiments més naturals i genuïns de l'ésser humà), almenys evitem-ne les tristes, quan no dramàtiques, conseqüències.

El film desenvolupa les seves intencions (que hem resumit en poques paraules) presentant quatre casos: com han arribat quatre noies (només una d'elles casada) a desitjar o necessitar l'avortament? El ritme, l'interès, la versemblança i el to just no decauen ni un moment. No es tractava de fer una «obra d'art», sinó d'un film que propiciï fàcilment el debat i el desrovellament de les mentalitats. El realitzador ho assoleix amb l'ajuda d'un bon equip d'intèrprets.

E R-F

Al vent

Primer Jazz Festival de Barcelona

Com ja vam anunciar dies enrera, el pròxim dia 5 de maig a la nit el Palau Municipal d'Esports de Barcelona serà escenari d'una manifestació jazzística organitzada per la delegació de cultura de l'ajuntament de la ciutat comtal, el Primer Jazz Festival Popular de Barcelona. Hi participaran Núria Feliu, la Big Band del Sindicat Musical de Catalunya, Música Urbana, La Locomotora Negra, Jayme Marques i Jordi Sabatés, tots els quals actuaran en una única vetllada, els organitzadors i promotors de la qual l'han muntada com a punt d'arrencada d'una tasca de promoció i divulgació del jazz a casa nostra.

El Primer Jazz festival Popular de Barcelona és una manifestació que de bell antuvi sembla francament interessant i suggestiva, sobretot su hom té molt en compte el panorama jazzístic de casa nostra, que s'ha anat deteriorant de manera progressiva a causa de la desatenció dels òrgans oficials que haurien de tenir cura de la promoció de la cultura musical a nivell popular. Probablement no sigui una casualitat que el Primer Jazz Festival Popular de Barcelona neixi precisament en el moment que la gent de l'Hot Club ha deixat d'organitzar, si més no per un any, el seu prestigiós Festival Internacional de Jazz de Barcelona, un certamen que al llarg de més de deu anys havia demostrat a bastament el seu interès i gràcies al qual hom podia tenir un contacte directe i personal amb algunes de les grans figures del panorama jazzístic mundial.

El Primer Jazz festival Popular de Barcelona no és la continuació del festival Internacional de Jazz de Barcelona. Parteix d'unes bases radicalment distintes, tant en el seu muntatge com en les seves pretensions: en un únic concert i amb un caràcter radicalment popular, el Primer Jazz Festival Popular de Barcelona presentarà les actuacions de diversos intèrprets catalans o residents a Catalunya, el caracter jazzístic dels quals és ben divers. Des de Núria Feliu, amb les seves conegudes interpretacions dels «standards» nordamericans, fins al «swing» característic de la Big Band del Sindicat Musical de Catalunya, passant per Jayme Marques i Jordi Sabatés, La Locomotora Negra i Música Urbana, el Primer Jazz Festival Popular de Barcelona ens oferirà l'oportunitat d'assistir a una gran manifestació jazzística de caire eminentment popular, a través de la qual hom assajarà d'ampliar l'afecció al Jazz a casa nostra, que al llarg dels anys ha estat desassistida de tota mena d'ajuts oficials i s'ha convertit en un petit reducte.

Jordi Garcia-Soler

AVUI ACTUEN...

- **Oscar Mas, Miquel Tena i Albert** al cinema Novetats de la Fuliola, a les 10.00.
- **Celdoni Fonoll** a l'escola Mare de Déu del Carme de Tarragona, a les 10.00.
- **Pep Bou** a l'escola de Mollerussa, a les 10.00 i a les 16.00.
- **La Serpentina** al cinema del Centre Parroquial de l'Arboç del Penedès, a les 10.00 i a les 16.00.
- **Jaume Arnella i Rafael Sala** al cinema Coliseum de Gandesa, a les 15.00.
- **Celdoni Fonoll** a l'escola Confraria de Pescadors de Tarragona, a les 16.00.
- **Joan Cots** a la Cellera de Ter, a les 16.00.
- **Al Tall** al Casal de la Sènia, a les 22.00.
- **Marina Rossell** a Torrelavit, a les 22.00.
- **Pi de la Serra** al Polisportiu d'Ibi, a les 22.00.
- **Catalònia Jazz Grup** a la Cova del Drac de Barcelona, a les 23.00.

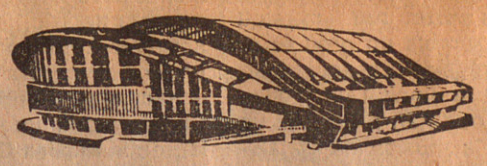

PALAU DELS ESPORTS

AVIS

al públic de Barcelona i al de tota la província

COS I BALLETS DE L'EXERCIT SOVIETIC

BORIS ALEXANDROW

A petició

¡¡PRORROGADA LA SEVA ACTUACIO!!

FINS EL 1ER DE MAIG

HORARI DE FUNCIONS

De dimarts a divendres 9 nit
Dissabtes 6.30 tarda i 10.30 nit
Diumenges i Festius 6.30 tarda

Venda de localitats a Plaça de Catalunya i al Palau dels Esports

ELS CORS I BALLETS DE L'EXERCIT SOVIETIC PRORROGUEN LES SEVES ACTUACIONS A BARCELONA FINS EL 1 er de MAIG

Davant l'enorme expectació que ve aconseguint l'actuació dels famosos Cors i Ballets de l'Exèrcit Soviètic a Barcelona i atenent l'aclaparadora petició de localitats que existeix especialment de la provincia, el General Boris Alexandrov, Director del Conjunt, ha confirmat als mitjans informatius la seva pròrroga a la nostra ciutat, amb la finalitat de poder satisfer els desitjos del públic de Barcelona. D'aquesta manera ja es pot afirmar que, aquest extraordinari espectacle únic en el món, continuarà al Palau Municipal dels Esports fins el dia u de Maig.

AJUNTAMENT DE BARCELONA

LA COORDINADORA D'ESPECTACLES INFANTILS ORGANITZA:

«LA RODA D'ESPECTACLES ALS BARRIS»

PORTA
Dia 15, a les 6 tarda: Col·legi Esplai. Carrer Deià s/n. Teatre imaginatiu: «LA LLEGENDA DE GILGAMESH».

LA PAU
Dia 16, a les 12 matí: Col·legi Nacional Mixt «La Paz». Titelles: «TITERES DE LA VELETA».

HORTA
Dia 16, a las 12 matí: Plaça Santes Creus. Grup «TERRABASTALLTALL-BALL-VENTALL».

SANTS
Dia 16, a les 10 matí: Cotxeres de Sants. GERMANS POLTRONA i XESCO BOIX.

BESOS
Dia 16, a les 11 matí: Plaça Sant Paulí de Nola. Animació i cançons: PEP BOU.

CLOT
Dia 16, a les 6 tarda: Ateneu. Plaça Canonge Rodó, s/n. Cinema: «EL MAQUINISTA DE LA GENERAL».

CAN BARO
Dia 15, a les 6 tarda: Col·legi Dames Apostòliques. Carrer Polònia, 14. Cinema infantil.

PATROCINAT PER LA DELEGACIO DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Música

Continua la polèmica sobre el Palau

La polèmica oberta arran de la decisió de la Junta de l'Orfeó Català de no autoritzar manifestacions musicals al Palau de la Música Catalana que no siguin de «música clàssica», rep constantment noves aportacions. Tot seguit en reproduïm algunes sintetitzades.

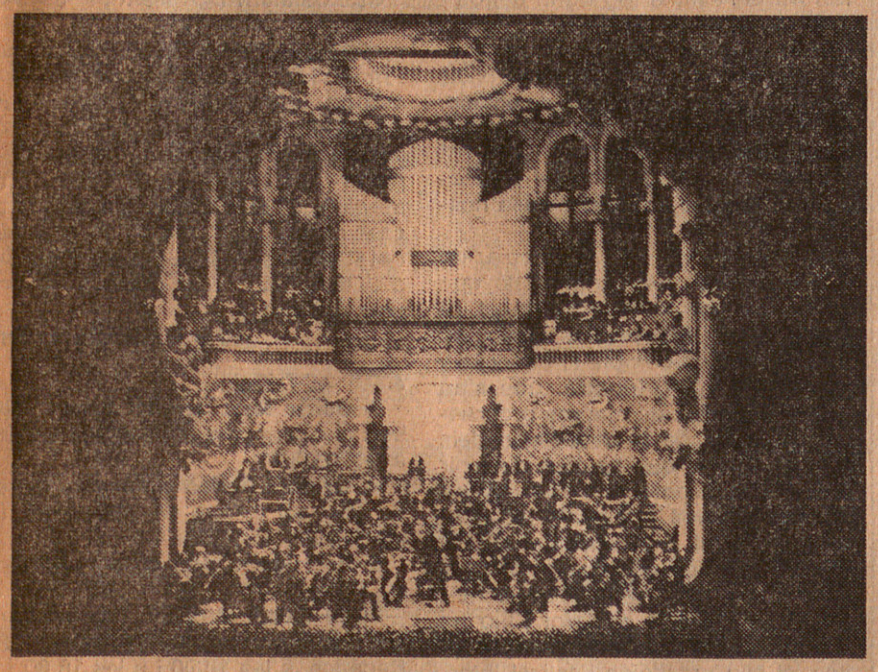

Un grup d'artistes musicals, entre ells Enric Ribó, Jordi Sabatés, Tete Montoliu, així com d'altres personalitats com són Sebastià Gasch i Anna Mercadé han tramès un escrit a l'opinió pública en el qual manifesten que consideren «que l'actitud adoptada pel Palau de la Música Catalana tancant les portes a tot tipus de música que no sigui «clàssica» es una regressió. Dubtem molt que fos compartida pel pare de totes les masses corals de Catalunya, Anselm Clavé. Musica de qualitat sí; però aquesta qualitat qualsevol corrent musical pot tenir-la, i tancar-se en el que en aquest cas s'enten per «música clàssica» ens sembla un greu error amb vista a la música present i futura i una ofensa a la dignitat de molts i grans artistes que han prestat ja un gran servei a la música de Catalunya». Després de demanar que no es tanquin les portes als corrents actuals de la música diu que les «sales de concert europees» no signifiquen dissortadament el que significa el Palau per al poble de Catalunya.

La nota acaba dient que les «portes tancades del Palau són un obstacle més per al feliç desenvolupament de la música. Obrir-les novament seria un gest que tots esperem».

Els cantaires de l'Orfeó, contra la decisió de la junta

Un escrit, que es diu signat per la majoria dels cantaires de l'Orfeó Català, protesta per la decisió de la junta d'aquesta entitat sobre la no autorització de manifestacions musicals «no clàssiques» i «posa de manifest la seva total disconformitat amb aquesta decisió, ja que significa una actuació totalment discriminatòria envers la cultura musical catalana actual i la cultura musical en general. Creiem, continua la nota, que el Palau de la Música Catalana ha d'estar totalment obert a tota expressió musical, ja que considerant que l'Orfeó Català és una entitat popular, com a tal no pot excloure la música que el poble viu en aquesta època».

La nota acaba ratificant el seu desacord amb la decisió de la Junta de l'Orfeó i li demana que la reconsideri.

Lluís Millet voldria més amplitud de criteris

L'actual director de l'Orfeó Català, Lluís Millet, per la seva part també ha adreçat un escrit a l'opinió pública en el qual comença lamentant la polarització de la música entre els termes «clàssica» i «popular» i recorda que l'Orfeó Català «va guanyar la categoria d'institució històrica del país reeixint a cultivar-les les dues». Després assenyala que, amb tot, el Palau va ser construït com a sala de concerts i esmenta les limitacions funcionals de l'edifici i «la mateixa tradició popular del Palau», que obliga a una «qualitat dels actes que hi tenen lloc».

Més endavant assenyala que «pensa que la resolució radical que s'ha adoptat hauria d'haver estat una solució més matisada que permetés de mantenir un Palau més obert, sense prejudici de la seva personalitat. Seria molt positiu que aquesta solució passés per la participació dels socis de l'entitat i per la consulta als estaments representatius de la cultura catalana d'avui».

Acaba dient que creu que «aquesta és també l'opinió dels companys de junta que es manifestaren contraris a aquesta decisió. Personalment celebraria que es pogués trobar encara una solució idònia que possibilités al Palau de continuar essent la plataforma d'un ventall d'expressió musical ampli sense menyspreu de la dignitat que el seu mateix públic demana».

Foto: Barceló

Teatre/Notícia

Un any de Saló Diana

Aquests dies es compleix un any de la inauguració d'una empresa teatral singular: La del Saló Diana, reconvertit en espai escènic després de la seva llarga trajectòria cinematogràfica anterior. Tots sabem el que representa per al teatre barceloní aquest local. La seva trajectòria, no per irregular deixa de ser important, i allà, en el curs d'aquests dotze mesos atapeïts, s'han ofert espectacles d'un gran interès, entre ells el que actualment ocupa l'escena, **Enric IV** de Pirandello, dirigit per Màrius Gas.

Per celebrar l'efemèride, avui divendres, després de la representació d'**Enric IV** hi haurà un final de festa en el qual intervindran els artistes més importants que actualment es troben a Barcelona. Des de Lluís Llach a José Luis López Vázquez, l'actriu italiana Stefani Sendrelli, Christa Leem, Rosa Maria Sardà i un llarg etcètera, seran molts els qui en definitiva també homenatjaran en abstracte els conductors d'aquesta iniciativa perfectaent afirmada en l'ambient teatral barceloní.

La història del teatre arreu de Catalunya

La Sínia, teatre Escolar, presenta en aquests moments el seu tercer espectacle-lliçó sobre la Història del teatre. Es tracta d'una empresa de la qual hem parlat aquí, adreçada als escolars, que en aquest tercer muntatge es dedica a mostrar als joves espectadors la trajectòria de l'art dramàtic. La tercera lliçó és dedicada al teatre del Renaixement i del Barroc.

Ràdio Barcelona

Els candidats a la presidència del Barça a la Ràdio

«Directo» fa aquesta setmana una mena d'examen als candidats a la presidència del FC Barcelona. Avui, a la taula rodona de la Ràdio hi haurà Victor Sagi, que serà entrevistat per Joan Castelló Rovira i l'equip de redacció de Ràdio Barcelona.

«El rescat del rei minyó», al Poble Nou

Diumenge, al centre Moral i Cultural del Poble Nou de Barcelona es representarà l'espectacle **El rescat del rei minyó,** d'Antoni Roig, a cura del grup Teatre-4. Es tracta d'una bella realització especialment dedicada al públic jove, que ha assolit un apreciable èxit en les seves anteriors sortides arreu del país.

PERO, ¿NO SABIEN QUE TAMBE EL CENTRICO TE GUST DE MEL?

¿Existeix el cinema britànic? En tot cas va existir i va tenir el «seu moment» quan Tony Richardson, de Yorkshire, un illenc de pura nissaga dirigia en els 60 els dos films que, en forma d'enquesta sobre la permanència d'una escola cinematogràfica que marcà la seva època, plantejarà cercles A en el cinema CENTRICO del 12 al 18 d'abril: TOM JONES i UN SABOR A MIEL.

Se'n diu Tom Jones, calça botes garrides, empunya espasa i somriure i es un bastard que viu la seva vida a fons. Per a ell, el problema es, ¿com alliberar-se de l'amor de les dones? Tom Jones es Albert Finney

Se'n diu Jo, te els ulls grans, el serrell rebel i unes enormes ganes de viure la seva vida. Per a ella el problema es, ¿com estimar estretament a un home? Jo es Rita Tushingham De la Gran Bretanya del segle XVIII a la del segle XX, dos inconformistes disposats a fonar un gran toc de simpatia a la pantalla del CENTRICO.

WALDORF CINERAMA
PALADIUM ARCADIA

Avui divendres, tarda i nit
¡ESTRENA!

Novament YVES ROBERT, creador de «EL GRAN RUBIO» acapara totes les RIALLES d'Europa

¡QUATRE NOUS MOSQUETERS!

Audaços, pocavergonyes i trinxaraires amb les dones seves, la dels altres i les que passen...
La seva filosofia: TOTS AMB LES «BONES» I AMB LES «MALES» ¡INSEPARABLES!

MES GRANS 18 ANYS I MES PETITS ACOMPANYATS

CINESA us ofereix AVUI

ALEXANDRA Tel. 215 05 06	Tarda, continua, 4; vespre, 10.20: «ESE OSCURO OBJETO DEL DESEO» (4, 6.05, 8.05 i 10.40) 18 anys
AQUITANIA (Sala especial) Tel. 230 50 07	Tarda, continua, 4: «NOVECENTO» (1900, 1ª PART) V. O. Sotstitulada (4.10, 7.10 i 10.20.) 18 anys
ASTORIA Tel. 218 47 00	Tarda, continua, 4; vespre, 10.10: «REINA ZANAHORIA» (4.15, 6.15, 8, 10 i 10.35.) 14 anys
ATLANTA (Sala especial) Tel. 301 83 86	Continua, 10 matí: «PROVIDENCE», V. O. Sotstitulada (10.20, 12.40, 3.05, 5.25, 7.45 i 10.10.) 18 anys i mes petits acompanyats
BAILEN Tel. 207 06 44	Continua, 4.15, tarda: «EL MEJOR AMANTE DEL MUNDO» i «LOS JUECES DE LA BIBLIA». Més grans 14 anys
BONANOVA Tel. 247 34 02	Bigay, 6 (Muntaner-Mandri). Continua, 4.15, tarda: «EL MEJOR AMANTE DEL MUNDO» i «LOS JUECES DE LA BIBLIA». 14 anys
CALDERON Tel. 242 28 24	Tarda, continua, 4: «NOVECENTO» (1900, 1ª PART) V. O. Sotstitulada (4.10, 7.10 i 10.20.) 18 anys
CATALUÑA Tel. 318 06 91	Continua, 10 matí: «LA HERENCIA FERRAMONTI» (10.20, 12.40, 3, 5.20, 7.45 i 10.30.) 18 anys
DIAMANTE Tel. 251 07 36	Riera d'Horta, 44. Continua, 4.15 tarda: «EL MEJOR AMANTE DEL MUNDO» i «LOS JUECES DE LA BIBLIA». 14 anys
EDEN Tel. 318 77 85	Continua, 10 matí: «MADAME ROYAL» i «TODOS ESTAMOS EN LIBERTAD PROVISIONAL». 18 anys
FLORIDA Tel. 224 16 06	Tarda, continua, 4; vespre, 10: «ANEMNOS EN. BARBARA» (en versió catalana) (4.15, 6.20, 8.05 i 10.25.) 18 anys i 14 acompanyats
MONTE-CARLO Tel. 215 00 69	Tarda, continua, 4; vespre, 10: «VAMONOS BARBARA» (4.15, 6.20, 8.05 i 10.25.) 18 anys i 14 acompanyats
NUEVO Tel. 241 38 00	Tarda, cont. 4.30; vespre, 10: «LA GUERRA DE LAS GALAXIAS» (4.45, 7.15 i 10.25.) Tots els públics
PALADIUM Tel. 233 79 77	Rambladel Cazador, 2. Continua 4 tarda: «UN ELEFANTE SE EQUIVOCA ENORMEMENTE» (4, 6.10, 8.10 i 10.20) 18 anys i 14 acompanyats
PELAYO Tel. 317 64 41	Continua, 10 matí: «EMMANUELLE» (Pel·lícula 10.20, 12.20, 2.20, 4.20, 6.25, 8.25 i 10.30.) Film «S». Unicament mes grans 18 anys
PETIT PELAYO Tel. 317 64 41	Continua, 10 matí: «LA SEDUCCION» i «TODOS ESTAMOS EN LIBERTAD PROVISIONAL». 18 anys
POLIORAMA Tel. 317 75 95	Ramblas, 11. Continua, 10 matí: «CUENTOS INMORALES» V. O. Sotstitulada (10.15, 12.20, 2.10, 4.15, 6.25, 8.15 i 10.25.) Un film «S». 18 anys
WALDORF Tel. 223 23 02	Tarda continua 4.30. Vespre 10, numerada «UN ELEFANTE SE EQUIVOCA ENORMEMENTE» (4.45, 7.05 i 10.25) 18 anys i 14 acompanyats

club de vanguardia y disco express

presentan a

"IGGY POP"

Día 16 de Mayo a las 22 h.

en el

NUEVO PABELLON DEL CLUB JUVENTUD BADALONA

Adheridos al Club precios especiales.

Venta anticipada de localidades en:

Club de Vanguardia: Caspe, 28, pral. Tel.: 317 90 20

Gay & Company: Hospital, 94 y Rosellón, 222

Los conciertos

Han vuelto los Pequeños Cantores de Viena

Esta temporada volvieron a actuar en el Palau los Pequeños Cantores de Viena, de paso en sus anuales giras europeas y ultramarinas que siempre han dejado una estela admirativa. Esta secular institución musical y pedagógica cuya historia se remonta a la Viena gótica y que como primera escuela infantil de música acogió en el curso del tiempo a discípulos o colaboradores de la categoría de un Mozart o Gluck, Haydn, hasta Bruckner o Clement Krauss, permanece inalterable en sus objetivos; la formación de jóvenes cantores, cuidando también de sus estudios y de su educación cívica.

Los pequeños cantores vieneses que ahora dirige el profesor Michael Gormley se manifiestan igual que siempre; disciplinados irreprochablemente hasta en sus expansiones cómico-musicales, correctísimos, con las voces, naturales o en falsete, perfectamente educadas para el repertorio polifónico que les corresponde. Hasta en el vestir con su tradicional marinera que recuerda nuestra infancia, y en el saludar matemáticamente juntos e iguales en el gesto, son admirados porque se ve en ellos el niño dispuesto con ilusión a cantar colectivamente y hacerlo ante un auditorio ganado por su simpática manera de hacer obediente y sencilla. Claro que debajo de esta exteriorización debe haber un fondo de rigidez y trabajo inflexible, pero parece responder a un sistema didáctico no exactamente coercitivo.

Los 23 jóvenes cantores del grupo volvieron a demostrar su excelente preparación para la polifonía de carácter religioso, no sólo de los clásicos sino también la más difícil y actual como este «Cantate Domino», del contemporáneo Heinz Kratochwil, en cuyas disonancias no se quebró n isu afinación nl su equilibrio de matices y ritmos.

En las canciones de Schubert, en alguna melodía popular austriaca y en las piezas características de Johan Strauss —un polca y algunos de sus valses más populares— los pequeños artistas, diestramente conducidos por el maestro Gormley al piano, es donde quedan mejor emplazados, y ahora fueron particularmente celebrados, aunque su éxito más directo lo consiguieron, merecidamente, en la representación (simplificada y reducida a cuento cantado y pantomímico) de la ópera cómica de Offenbach «Herr un Madame Denis». La pieza musicalmente tiene su encanto risueño y frivolón y los niños, convenientemente disfrazados, la representaron con innegable gracia. Sus voces, sus falsetes quebradizos, aun respondiendo a una musicalidad depurada, dieron el aire de diversión al ingenuo espectáculo y el carácter de fiesta infantil a esta parte del programa, como he dicho, la más espontáneamente ovacionada. Porque el espectador ante los Pequeños Cantores de Viena, no debe olvidar que aplaude una manifestación musical escolar, bastante de otra época, como si fuera de la Viena imperial, pero con todo, admirable y de singular atracción evocativa. — MONTSALVATGE.

Murió Sandy Denny

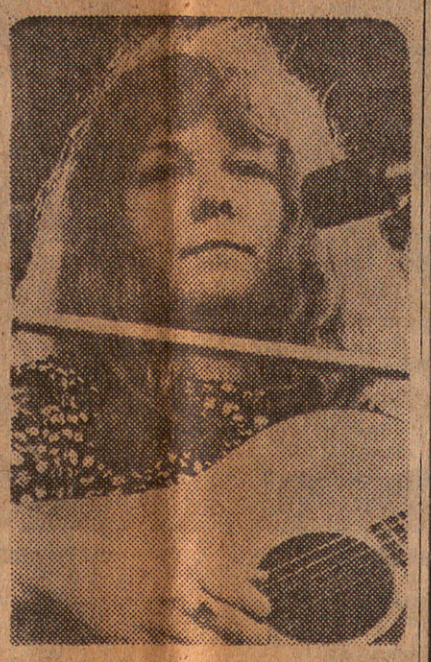

Murió Sandy Denny en Inglaterra, víctima de un absurdo accidente. Estando de visita en casa de unos amigos se cayó en una escalera, golpeándose la cabeza y perdiendo el sentido. Fue llevado de urgencia a un hospital, donde falleció de una hemorragia cerebral sin haber recobrado el conocimiento. Contaba 31 años y estaba considerada como una de las cantantes más destacadas del Reino Unido. Su personalidad había ejercido una influencia crucial en el desarrollo del género folk-rock y muy especialmente en la expresión vocal del rock electrónico.

Sandy Denny estaba casada con Trevor Lucas, antiguo miembro del conjunto Fairport Convention, al que ella seguía perteneciendo, y tenían una hija de nueve meses. La desgracia ocurrió cuando el matrimonio estaba planeando establecerse en Estados Unidos para relanzar allí la carrera profesional de ambos, después de haber establecido unos contactos prometedores de cara a las posibilidades de futuro, especialmente para Sandy Denny.

De Sandy Denny se recuerda una actuación en Barcelona, que para ella terminó en lágrimas pues no fue muy afortunada ya que se realizó en un local poco apropiado.

«MOTIVOS PARA MATAR, PUEDE HABERLOS SIEMPRE; JUSTIFICACIONES, NO»

EL DOCUMENTO FILMADO MAS PERTURBADOR QUE JAMAS HAYA REGISTRADO UNA CAMARA

HOMBRES SALVAJES, BESTIAS SALVAJES

CLASIFICADA S

UN FILM DE antonio climati Y mario morra producida por TITANUS COLOR TECHNOSPES

SE ADVIERTE AL PUBLICO QUE ESTA PELICULA, POR SU TEMATICA O CONTENIDO, PUDIERA HERIR LA SENSIBILIDAD DEL ESPECTADOR
EXCLUSIVAMENTE MAYORES 18 AÑOS

YO SOY MIA
(IO SONNO MIA)
EL PRIMER FILM FEMINISTA DEL MUNDO

ORFEÓ CATALÀ
Director:
Lluís Millet
Director honorari:
Lluís M.ª Millet
Audició número 1.163
CONCERT HOMENATGE
AL MESTRE
LLUIS M.ª MILLET
OBRES DE LLUIS M.ª MILLET
Cançons per a veu i piano
Obres corals
M.ª CARME BUSTAMANTE, soprano
MANUEL GARCIA MORANTE, piano
ORFEO CATALA
LLUIS MILLET, director
Dijous, 18 de maig 1978, a les 21 h.
PALAU DE LA MUSICA CATALANA
INVITACIONS: L'entrada al concert serà gratuïta. Els socis de l'Orfeó Català tenen prioritat absoluta per obtenir dues invitacions, mitjançant la presentació del rebut corresponent, durant els dies 16 i 17 de maig. Poden ser retirades a les taquilles del Palau de 17 a 21 h.

LICEO LICEO LICEO
El sugestivo ballet
COPPELIA
obra maestra de Delibes se representará en los días 12 y 13 (noche) y 14 (tarde)

LICEO LICEO LICEO
En la actuación triunfal del
BALLET REAL DE WALLONIE
se ha elegido como despedida de Barcelona
COPPELIA
(en tres actos)
sensacional muestra del ballet europeo

LICEO LICEO LICEO
Domingo tarde
ADIOS A BARCELONA
del
BALLET REAL DE WALLONIE
con su sensacional
COPPELIA

T.V. COLOR
1ª. MARCA DEL MERCADO
abonamos 15.000 pts. por su viejo T.V. - resto sin entrada
LUXTEL
Córcega, 372 (entre Bruch y Lauria)

pro musica
PATRONATO PRO MUSICA DE BARCELONA
HOY, VIERNES, 12 de mayo 1978, a las 21 h.
Extraordinaria audición del oratorio
SAUL, de Haendel
por
THE ACADEMY AND CHORUS OF ST. MARTIN-IN-THE-FIELDS
MERYL DROWER, soprano - CHARLES BRETT, contratenor - WINFORD EVANS, tenor - GRAHAM TITUS, bajo-barítono
Director:
LASZLO HELTAY
PALAU DE LA MUSICA CATALANA
Venta de localidades: En las taquillas del Palau, de 17 a 21 h. Precios especiales para estudiantes.

círculo
traspasos varios...

ARKADIN 2
... ahora en la Travesera de Gracia, continúa en ¡SEXTO MES!
VACACIONES DE Mr. HULOT
de JACQUES TATI
... y el corto «CHARLOT TRAVESTI»
Sesiones: 4 - 6 8 y 10.15

143
Alexis
continua desde 10 mañana
... y ¡4.º MES BESTIAL!
Una película «S»
presenta un film de WALERIAN BOROWCZYK
Sirpa Lane
Lisbeth Hummel
Elizabeth Kaza
Guy Trejan
Pierre Benedetti
La Bête
(LA BESTIA)

MAITRESSE
Un film de BARBET SCHROEDER
Días: 15, 16, 17 y 18 - Mayo
Película clasificada "S" exclusivamente mayores 18 años.
PARTICIPE UD. EN NUESTROS PREESTRENOS CINEMATOGRAFICOS
Si no está adherido al club, solicite información o envíe este cupón a:
club de vanguardia
Caspe, 28, pral. telf. 317 90 20
A-38
NOMBRE
APELLIDOS
DIRECCION
CIUDAD
TELEFONO